

ÉLETTÜNK

Ll. évf. 4. szám (51. Jg. Nr. 4.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2019. április

VIGYÜK EL KRISZTUS REMÉNYSÉGÉT A TEREMTETT VILÁGNAK!

Ferenc pápa 2019-es nagybőjti üzenetét február 26-án tették közzé: „A sóvárgással eltelt természet Isten fiainak megnyilvánulását várja” (Róm 8,19) címmel. A Szentszék sajtótermében Peter Turkson bíboros, az Átfogó Emberi Fejlődés dikasztériumának prefektusa és Segundo Tejado Munoz prelátus, a dikasztérium altitkára mutatták be a dokumentumot, amelynek címe Szent Pál Rómaiakhoz írt leveléből vett idézet és amelyet a Szentatyá 2018. október 4-én, Assisi Szent Ferenc liturgikus ünnepén keltezett. Az alábbiakban Ferenc pápa üzenetéből közlünk részleteket:

Kedves Fivérek és Nővérek!
Évről-évre az Anyaszentegyház révén Isten megadja hívó népének, hogy „a megtisztult lélek örömeivel várják húsvét szent titkának ünnepét: [...] hogy a megváltás misztériumaiból merítve eljussanak a Krisztusban való új élet teljességére” (Nagybőjti I. prefáció). Így előre haladhatunk húsvétról húsvétra, annak az üdvösségnek a beteljesedése felé, amelyet már megkapunk Krisztus húsvéti misztériumának köszönhetően: „Mert üdvösségünk távollata a remény” (Róm 8,24). Ez az üdvösség misztérium, amely már működik bennünk a földi élet során, dinamikus folyamat, amely magába foglalja a történelmet és az egész teremtett világot. Mint ahogy Szent Pál mondja: „A sóvárgással eltelt természet Isten fiainak megnyilvánulását várja (Róm 8,19)”. Ennek távlatában szeretnék felkínálni néhány kiindulási pontot elmélkedésünkhöz azzal a céllal, hogy a közelgő nagybőjtben kísérjék el a megtérés felé vezető utunkat.

Krisztus kínszenvedése, halála és feltámadása, húsvéti szent három napjának ünneplése, a liturgikus év csúcspontja minden alkalommal arra szólít bennünket, hogy járjuk végig a felkészülés útjait, annak tudatában, hogy hasonlúsunk Krisztus képmásához (vö. Róm 8,29) Isten irgalmasságának felbecsülhetetlen adománya.

Ha az ember Isten gyermekeként él, ha megváltott személyként él, aki hagyja, hogy a Szentlélek vezesse (vö. Róm 8,14) és fel tudja ismerni és a gyakorlatban meg tudja valósítani Isten törvényét, kezdve attól, amely beleíródott szívébe és a természetbe, akkor jót tesz a teremtett világnak is, együttműködve megváltásában. Ezért a teremtett világ – mondja Szent Pál – sóvárogva vágyik az után, hogy megnyilvánuljanak Isten gyermekei. Vagyis mindazok, akik élvezik Jézus húsvéti misztériumának kegyelmét, azok éljék meg teljesen annak gyümölcseit, amelyek elrendeltetése, hogy elérjék teljes érettségüket az emberi test megváltásában.

(Folytatás a 4. oldalon)

Krisztus feltámadása
(Alonso López de Herrera festménye)

Krisztus feltámadott! Valóban feltámadott!

Felhangzik az örömdetes húsvéti üzenet: Krisztus feltámadott! Valóban feltámadott! Ő, aki „szenvetett Poncius Pilátus alatt, keresztre feszítették, meghalt és eltemették”, Jézus Krisztus fia, aki Szűz Máriától született, „harmadnapra feltámadott az írások szerint.”

Ez az üzenet az emberiség reménységének alapja. „Mert ha Krisztus nem támadt fel, nemcsak hiábavaló lenne hitünk”, (IKor 15,14), hanem hiú lenne reménységünk is, mert a rossz és a halál tartana bennünket túszként fogva, „Ám Krisztus feltámadt a halottak közül, mint a holtak zsengeje” (IKor 15,20). Jézus halálával megtörte és legyőzte a halál vastörvényét, kitépve véglegesen annak mérges gyökerét.

„Békesség nektek!” (Jn 20, 19, 20). Ez a Feltámadott első köszöntése a tanítványokhoz, ezt a köszöntést ma megismétli az egész világnak. Ő, annyira várt és óhajtott örömhír! Ő vigasztaló üzenet annak, akit lenyom a bűn súlya és annak számtalan következménye. Mindenkinek, különösen is a kicsiknek és a szegényeknek, hirdetjük ma a béke reménységét, az igazi békét, amely a szeretet és az igazságosság, az igazság és a szabadság oszlopain nyugszik.

„A békét a Földön, amelyet az összes emberek a világon minden időben hön óhajtottak, nem lehet másképpen megteremteni és megszilárdítani, mint csak az Istentől alapított rend teljes megtartásával.” (Pacem in terris) Ezekkel a szavakkal kezdődik az a történelmi enciklika, amellyel XXIII. János pápa megjelölte a világnak a béke útját. Mennyire időszerűek e szavak a harmadik évezred hajnalán, amelyet szomorúan elsötétítenek az erőszakos cselekmények és konfliktusok! (...)

Szakadjon szét a gyűlölet láncolata, amely fenyegeti az emberi család rendezett fejlődését! Adja meg nekünk Isten, hogy megszabaduljunk a kultúrák és vallások közötti drámai összeütközéstől. Az Isten iránti hit és szeretet tegye minden vallás hívőit a kölcsönös megértés és a megbocsátás bátor munkásaivá, a termékeny vallásközi párbeszéd türelmes szövögetőivé, ami az igazságosság és a béke új korszakát nyitja meg.

(Folytatás a 6. oldalon)

A HÚSVÉTI GYERTYA FÉNYE

Írta: Kránitz Mihály

A nagyhét szent három napja a nagybőjti út végét jelenti. Ez az egyházi liturgikus év legeseménydúsabb időszaka, amikor szinte óráról órára követhetjük Jézus földi életének végkimenetelét, mely a keresztnél érte el a tetőpontját. Egy hosszabb időt töltöttünk el az Úr Jézus közelében az Egyház legszebb szertartásainak a segítségével, s ez a közelség elmélyítette Isten- és emberismeretünket, növelte hitünket és szeretetünket.

A húsvéti vigília szertartása egy szimbolikus eseménnyel kezdődik. A tűzszentelés és a gyertyagyújtás fényt hoz a sötétségben várakozó közösségnek, ami egyszerre jelenti a fizikai és a szellemi világosság megszületését is. Bár Jézus földi élete látszólag a kudarc jeleit mutatja fel a kihallgatás, a megostorozás, a tövissel való koronázás és végül a gyalázatos kereszthalál által, de mindez még az apostolok számára is titokzatos módon az egész emberiség üdvösségét szolgálta. Jézus a feltámadásával bizonyította, hogy a halálból Győzőként tér vissza, s ezzel nyilvánvalóvá tette a mi emberi természetünk jövőjét, amelyről már az Ószövetség is így ír: „Az igazak lelke Isten kezében van, és ragyogni fognak.” (Bölcs 3,1.7)

Jézus ígéhirdetése során nem csak önmagát nevezte a világ világosságának, hanem követőit is felszólította, hogy „úgy világítsa a ti világosságotok az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat.” (Mt 5,16) Ez a keresztyényekből áradó fény húsvét hajnalán reménnyel árasztotta el a világot, mely a mai napig tanúsítja, hogy „valóban feltámadt az Úr.” (Lk 24,34)

Krisztus a Tábor-hegyén már megmutatta ragyogó istenségét a kiválasztott tanítványoknak, akik a nagy fénytől és ragyogástól arca borultak és megrémültek. Valamit azért megsejtettek abból az ígéretes jövőből, amely majd ránk is vár, hi-

sen Mózes és Illés is együtt volt Jézussal, és jól tudjuk, hogy megdicsőülten jelentek meg. Az apostolok tehát elővételezve láthatták Jézus dicsőségét, s Péter meg is fogalmazta, hogy „Mester, jó nekünk itt lenni” (Mt 17,4). Erről a színeváltozásról később Péter apostol már az első keresztyényeknek írja, hogy „amikor az Atyais-ten tiszteletet nyilvánított iránta, és megdicsőítette, mi is ott voltunk vele a szent hegyen.” (2Pét 1,17–18)

Jézus feltámadása nem csak az ő saját személyét vette körül fényvel, hanem az apostolokat is, és rajtuk keresztül valamennyi keresztyény életét is tündöklővé tette. A feltámadás ugyanis azt jelenti, amit Péter oly bátran hirdetett pünkösdi napján, hogy „Krisztus teste nem maradhatott az alvilágban, testét nem érthette romlás, mert Isten feltámasztotta, s ennek mi mind tanúi vagyunk.” (ApCsel 2,31–32)

A húsvét óta áradó fény tovább folytatja útját a történelemben, és megpróbáltatások között ugyan, de a lángját ma nekünk kell ébren tartani. Éppen erre szólít fel bennünket Pál apostol is, amikor erre a „ragyogó” feladatra buzdít: „Tegyetek meg mindent, hogy kifogástalanok és tiszták legyetek, Istennek ártatlan gyermekei a gonosz és romlott nemzedékben, amelyben úgy kell ragyognotok, mint a csillagoknak a mindenségben.” (Fil 2,14–15)

(Folytatás a 2. oldalon)

FONTOS LÉPÉS MINDSZENTY BÍBOROS BOLDOGGÁ AVATÁSA FELÉ

A Szenttéavatási Kongregáció február 13-án dekrétumban tette közzé Isten Szolgája Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek és Magyarország primása hősie erényeinek elismerését, miután Ferenc pápa előző nap kihallgatáson fogadta Angelo Becciu bíboros urat, a Kongregáció prefektusát. Ezzel kapcsolatban Erdő Péter bíboros, primás, esztergom-budapesti érsek közleményt adott ki, amelyet a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkársága továbbított szerkesztőségünknek.

Nagy örömmel értesültünk róla, hogy Ferenc pápa jóváhagyta azt a határozatot, amely megállapítja, hogy Isten Szolgája, Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, Magyarország primása hősie fokban gyakorolta a keresztyény erényeket.

Ezentúl tehát hivatalosan is tiszteletreméltónak nevezhetjük őt. Fontos lépés ez a boldoggá avatás felé, hiszen most már az imameghallgatások és csodák felülvizsgálata kezdődik. Ennek pozitív eredménye megmutathatja, hogy Mindszenty bíboros személyére nemcsak úgy tekinthetünk, mint példaképünkre, hanem hathatós közbenjárásával támogatni is tud minket.

Erdő Péter imája Mindszenty bíboros emléktáblájánál

Hosszú évtizedek imádsága és munkája után különös kegyelem számunkra Egyházunk legfőbb hatóságának elismerése. Ezért hálás köszönetet mondunk a Szentatyának és tovább folytatjuk imádságunkat, hogy tiszteletreméltó elődünket, aki minden szenvedést vállalva, rettenthetetlen hűséggel szeretett Istenet, Egyházunkat és népünket, mielőbb a boldogok sorában ünnepelhesünk.

Róma, 2019. február 13.
Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek, Magyarország primása

(Folytatás a 2. oldalon)

MEGNYITOTTA ELMÉJÜKET

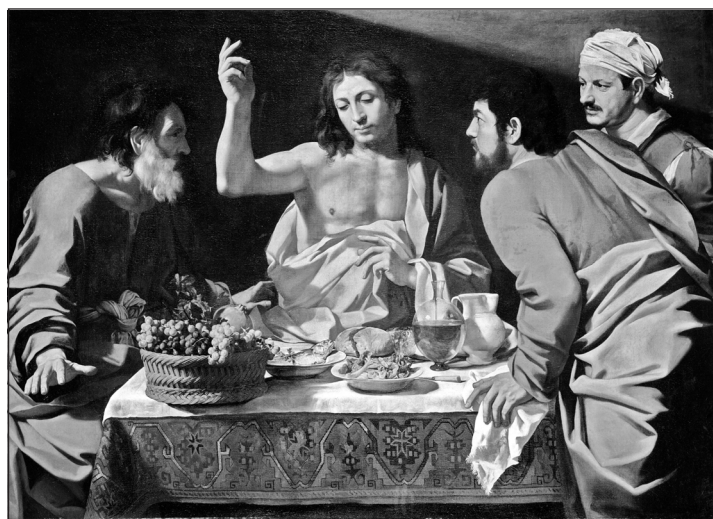
Jézus feltámadása után ketten egy Emmausz nevű faluba mentek. Miközben így beszélgettek és tanakodtak, egyszer csak maga Jézus közeledett, és csatlakozott hozzájuk, de nem ismerték fel... „A názáreti Jézus esete... halálra ítélték, és keresztre feszítették. Mi viszont azt reméltük, hogy ő fogja megszabadítani Izraelt... Néhány asszony hajnalban a sírnál volt, de nem találták a testét... azt állították, hogy él...” Erre ő így szólt: „Ti okatlanok, milyen nehezen hiszitek mindazt, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenviednie a Messiásnak?” Aztán megmagyarázta, ami az Írásokban róla szól... Mikor asztalhoz ültek, kenyeret vett kezébe, megáldotta, megtörte, és odanyújtotta nekik. Erre megnyílt szemük, és fölismerték. De ő eltűnt előlük... Jézus megjelent közöttük, megmutatta nekik kezét és lábát... Aztán így szólt hozzájuk: „Ez az, amit mondtam nektek, amikor még veletek voltam: be kell teljesülnie mindannak, amit megjövendöltek rólam.” Akkor megnyitotta elméjüket, hogy megértsék az Írásokat. (Rövidítve: Lk 24,13–49)

Az Úr Jézus apostolainak ismételtelen megjövendölte, és figyelmeztette őket: „Most fölme gyünk Jeruzsálembe. Ott a főpapok és az írástudók kezébe adják az Emberfiát. Azok halálra ítélik és kiszolgáltatják, hogy kigúnyolják, megostorozzák, és megfeszíték őt, de harmadnapra föl támad.” (Mt 17–22–23) Ám ők ezt annyira nem tudták felfogni, hogy amikor megtörtént, akkor sem emlékeztek rá, pedig nemcsak kereszthalálát, hanem feltámadását is megjövendölte. Jézus minden példabeszéde ellenére ők csak ezen a világon tudták elképzelni Isten eljövendő országát.

Nekünk is szükségünk van sokszor arra, hogy Jézus megnyissa értelmünket. Sok mai keresztény emberre jellemző ugyanis ez a földhözragadt elképzelés. Amikor bajban vagyunk és panaszkodunk, megfélekedünk arról, amit Jézus mondott: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja magát, vegye föl keresztségét, és kövessen engem. Aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, de aki értemet elveszíti életét, megtalálja azt. Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? Mit is adhatna az ember cserébe lelkéért?” (Mt 16,22–26) Ezért ismételtelen tudatosítanunk kell magunkban, hogy ez a földi élet csak átmenet, előkészület az örök életre. Ha jól megy a sorunk, sokszor mi is megfélekedünk arról, de ha itt, a földi életben soha semmi féle baj vagy szenvedés nem érne minket, akkor bizonyára még többen megfélekednének arról, hogy életük célja nem valamiféle földi boldogság, hanem az örök élet boldogsága, hogy földi életünk után eljussunk a mennyek országába.

Az örök életbe vetett keresztény hitünknek és reményünknek alapja az Úr Jézus feltámadása. Ennek az örömhírek hirdetésére kaptak az apostolok megbízást, amikor Jézus mennybemenetele előtt ezeket mondta nekik: „Meg volt írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell,

és harmadnapon halottaiból föl kell támadnia. Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni, Jeruzsálemtől kezdve, minden népnek. Ti tanúi vagytok ezeknek.” (ApCsel 1,46–48) –

Bartolomeo Cavarozzi: Az emmauszi vacsora (1615–1625)

„Menjete el az egész világra, és hirdesétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz, és megkeresztelkedik, üdvözüli; aki nem hisz, elkárhozik.” (Mk 16,15–16)

Érdemes megfontolni, hogy ha körül nézünk itt a földön, akkor azt látjuk, hogy az emberek túlnyomó többsége elégedetlenkedik élete körülményei miatt. Mindenki szeretne egy jobb világban élni: a beteg egészséges akar lenni, a szegény ember pedig jómódú... De az is láthatjuk, hogy még a jóléti országokban élő emberek többsége is elégedetlen, mert ahhoz, hogy boldog legyen, mindig valami olyasmiról vágyakozik, amit még nem tudott elérni. Igen, mi hittel tudjuk és valljuk, hogy Isten oltotta az ember szívébe a határtalan boldogság utáni vágyat, és ezért tévednek mindazok, akik azt hiszik, ezért a boldogságot Isten ismerete nélkül itt a földi életben elérhetik.

Az emberek különböző módokon keresik a boldogságot, sok mindennel próbálkoznak, ami boldoggá teheti őket. Ám még azok is, akik átmenetileg boldognak érzik magukat, hamar rádőbbenek, hogy minden földi boldogság mu-

landó, mert ha el is értek valamit, akkor arról is kiderül, hogy az mégsem elég nekik. Nem kevesen vannak, akik fásultan tudomásul veszik ezt a tényt, hogy az életük csak küszködés és szenvedés. Mások pedig, akik nem látják életük értelmét, elkábítják magukat különböző élvezetek keresésével. Sokan lesznek így a csupán szórakozásnak élő fiatalokból, magányos, kiábrándult koravének. Ezeknek az embereknek lenne szükségük arra, hogy megismerjék Jézus örömhírét, hogy tudatosan alakítsák életüket Jézus tanítása szerint, hogy vállalják életük keresztségét, és úgy tervezzék meg földi céljaikat, hogy mindig szemük előtt tartsák életük végső célját.

Nekünk, mai keresztényeknek az a feladatunk, hogy egész életünkkel, szavainkkal és tetteinkkel Jézus örömhírét hirdetői legyünk ebben a világban, hogy ezt az örömhírt minél több ember megismerje, és életünkben bemutató lássa. Nekünk is szerepünk van abban, hogy minél több ember megismerje Jézus örömhírét, hogy felismerje élete igazi célját, és eljusson a feltámadás, az örök élet boldogságára.

Isten kegyelméből sokan vagyunk, akik nem elégedetlenkedünk, mert megismerhettük Jézus örömhírét, és komolyan tudunk arra törekedni, hogy őt kövessük. Nem önmagunkkal vagyunk megelégedve, hanem Mennyei Atyánk ajándékaival, hogy megismerhettük Jézus örömhírét, aki értelmet ad életünknek, és kegyelmével segít, hogy valóban követni tudjuk. Mi is boldogok akarunk lenni, elégedettek és boldogok is vagyunk, mert tudjuk, hogy ha Jézust követjük, akkor jó úton járunk. Mi hiszünk Istenben, az Ő végtelen szeretetében, és reméljük, hogy mindent megad nekünk, ami szükséges ahhoz, hogy eljuthassunk az örök életre. Ez a reményünk azonban nem tétlen jutalomvárás, hanem minden áldozatra kész, tevékeny szeretet.

Rédly Elemér

A HÚSVÉTI...

(Folytatás az 1. oldalról)

Az Úr feltámadása a mi feltámadásunk is. Ahogy a húsvéti gyertyáról lángokra borították a templomokat, úgy kell nekünk is még több fényt terjesztenünk a katolikus egyház világos tanításával. Csak így maradhatunk meg mi is hűségben a Jelenések könyvének látomása szerint a hét arany gyertyatartó között álló Emberfiához, akinek tekintete olyan, mint a lobogó tűz (Jel 1,13).

A feltámadt Jézus most ránk tekint. Te-kintete azonban nem pusztít, hanem tisztít, nem lesújt, hanem felemel, és azok, akik befogadják, elmondhatják, hogy „láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.” (Jn 1,14) Pál apostol is erről a világosságról beszél: „Az égből egyszerre nagy fényesség vett körül.” (ApCsel 22,6)

A most kezdődő húsvéti időben a húsvéti gyertya egészen pünkösdig az oltár mellett áll, hogy fénye és lobogása tovább erősítse az örök életbe vetett hitünket, ahol „az igazak ragyogni fognak, mint a nap, Atyjuk országában.” (Mt 13,43) □

FONTOS LÉPÉS...

(Folytatás az 1. oldalról)

*

Erdő Péter bíboros, primás imádságban adott hálát február 13-án Rómában, miután Ferenc pápa jóváhagyta azt a határozatot, amely megállapítja, hogy Isten szolgálja Mindszenty József bíboros hősies fokban gyakorolta a keresztény erényeket.

Miután nyilvánosságra került a hír, Erdő Péter hálaadó imádságot vezetett a Santo Stefano Rotondo-templomban, Tiszteletreméltó Mindszenty József egykori bíborosi címtemplomában.

„Hálát adunk neked, Urunk, vértanúinkért és hitvallóinkért, mindazokért, akik a véres 20. század során megaláztatást, rágalmakat, üldöztetést, börtönt, sőt a halált is vállalva tettek tanúságot hitük-ről és szeretetükről irántad és embertársaid iránt” – fogalmazott Erdő Péter, majd köszönetet mondott Mindszenty József életéért, hűségéért és bátor kiállásáért, valamint azért, hogy az Egyház hivatalosan is elismerte, hogy hősies fokon gyakorolta a keresztény erényeket.

„Kérünk, segíts, hogy figyelmesen és nyitott szívvel tanulmányozzuk Mind-

szenty bíboros élete példáját, hogy erőt merítsünk belőle ahhoz a keresztény tanúságtételhez, amely bonyolult világunkban a mi nemzedékünk feladata és küldetése” – főhászokodott Erdő Péter bíboros.

A boldoggá avatásért és a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusért mondott imádság végén Erdő Péter gyertyát gyújtott a templomban 2016-ban elhelyezett emléktáblánál, melyen Mindszenty József arcképe látható.

Az imádságon részt vett többek között Habsburg-Lotharingiai Eduard szentszéki nagykövet; Németh Norbert, a Pápai Magyar Intézet rektora; Németh László olaszországi magyar főlelkész; valamint Érszegi Márk Aurél követségi tanácsos.

Február 14-én délelőtt a Szentatya az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció plenáris ülésének résztvevőit fogadta. Az összejövetelen a kongregáció tagjaként részt vett Erdő Péter bíboros, primás is, aki az audiencia végén személyesen mondott köszönetet Ferenc pápának a Mindszenty József bíboros hősies erényeit elismerő határozat jóváhagyásáért.

MTI/Magyarország Vatikáni Nagykövetsége/PMI

IMASZÁNDÉK

Áprilisra

A háborús övezetben dolgozó orvosokért és munkatársaikért: Imádkozunk a háborús övezetekben dolgozó orvosokért és munkatársaikért, akik életüket kockáztatják azért, hogy mások életét megmentésük.

Annak ellenére, hogy dicséretes módon igyekeznek humanitárius törvények hozzájárulásaival enyhíteni a háborúskodásoknak a polgári lakosságra gyakorolt káros hatásait, még mindig érkeznek különböző hadszínterekről beszámoló az emberek emberi méltósága ellen elkövetett borzalmas bűncselekményekről és az alapvető emberi jogok súlyos sérelmeiről. A hírközlő eszközökben megjelenő képek, melyek megkínzott embertestvéreink megcsonkított vagy lefejezett hulláit ábrázolják, az egész emberiség lelkiismeretét megrázzák. Arról is egyre gyakrabban hallunk, hogy több ezer éves kulturális múlttal rendelkező városokat tesznek romhalmazzá. Az is gyakran megtörténik, hogy szándékosan támadnak meg és rombolnak le kórházakat és iskolákat, és ez által egész nemzedékeket fosztanak meg az élethez, egészséghez és neveléshez fűződő joguktól.

Sok templomot és imahelyet is megtámadtak, mégpedig éppen istentisztelet idején. Így sok imádkozó hívő és az istentiszteletet vezető lelkész veszítette életét. Ez pedig a vallásszabadság jogának nyilvánvaló megsértése. Néha már annyira elszaporodtak az ezekről a borzalmakról szóló hírek, hogy az emberek el-tompultak és nem érzékelik eléggé a probléma súlyosságát.

Szükséges tehát, hogy szívünk megnyíljon felebarátaink szenvedései felé, legyőzzük nemtörődésünket, és elkötelezzük magunkat embertestvéreink védelmére.

Hála Istennek, a háborúskodások idején mutatkozó szolidaritásnak és szeretetnek számos példáját is látjuk. Sok egyén és egyházi vagy világi szervezet fáradhatatlanul igyekszik, minden féltelmet legyőzve, segíteni a sebesülteket, betegeket, eltemetni a halottakat, táplálni az éhezőket és látogatni a foglyokat.

A háborús időben nyújtott különböző segélyek az irtalmasság cselekedeteit képezik, amelyekről majd számot kell adnunk az utolsó ítéleten. Sok humanitárius szervezet működik az emberiség, pártatlanság, semlegesség és autonómia elveivel szerint. Remélem, hogy ezek a humanitárius segélyező lelkülműveit, és ezeknek megfelelő viselkedésre indítják őket. Abban az esetben, ha a humanitárius törvényhozás hiányos, az egyedek lelkiismeretének kell mindenkor védelmeznie az emberi személyek méltóságát. Megszeretném említeni, hogy ennek elősegítésére fontos az imádság, és az, hogy a katonák és a humanitárius segédkezők, a technikai és jogi képzés mellett, spirituális képzésben is részesüljenek.

Kedves testvéreim! Mindazoknak, akik háborús övezetekben enyhíteni igyekeznek embertestvéreik szenvedéseit, szól Jézus szava: „Amikor megtették ezt egynek a legkisebb testvéreim közül, nekem tették.” (Mt 25,40)

Szűz Mária a béke királynőjének oltalmába ajánlak benneteket, és kérem, hogy imádkozzatok értem. Szívőből adom nektek és családjaitoknak apostoli áldásomat.

Ferenc pápának a Nemzetközi Humanitárius Törvényhozás konferenciáján 2017. október 28-án mondott beszédéből

Nemeshegyi Péter SJ

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

ÍGY VÁRJÁK A SZENTATYÁT A KÜLHONI MAGYAROK

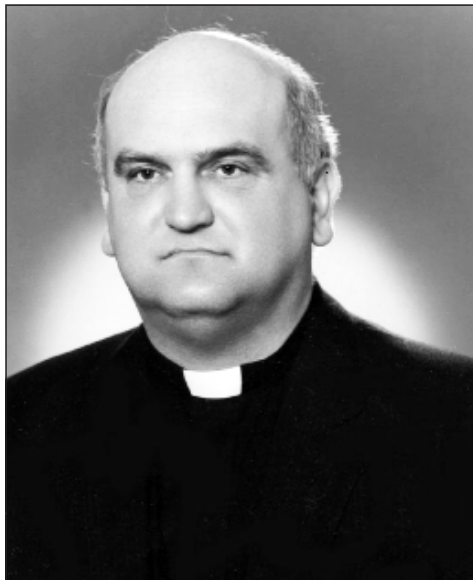
„Szerető Mennyei Atyánk, Te választottad Ferenc pápát, hogy Szent Péter utódaként vezesse Anyaszentegyházunkat. Szentleked kísérje találkozásunkat, hogy megerősítsen őseink hitében és erényeiben, bátorítsa a kitartó reményben, megújítsa az isteni és felebaráti szeretetben. Csíksomlyói Segítő Szűz Mária, könyörögj érettünk! Ámen.” A Ferenc pápa csíksomlyói látogatására való lelki felkészüléshez a Gyulafehérvári Főegyházmegye által összeállított imádságot nemcsak Erdély-, hanem Kárpát-medence-, sőt világszerte papok és hívek ezrei imádkozzák. Ugyancsak nagy érdeklődés mutatkozik a részvételhez szükséges regisztráció internetes felületén, a Pontifex.ro oldalon, amelyen lapzártánk idején már több száz csoport jelezte Csíksomlyóra zárandoklási szándékát. Természetesen a diaszpórából nem mindenkinek lesz módja személyesen is jelen lenni, ám a történelmi eseményre ott is sokan készülnek. Az alábbiakban Torontóból és Temerinből származó gondolatokat osztunk meg olvasóinkkal.

A Szentatya látogatása Erdély szívében

Határtalan örömmel töltött el bennünket a hír! A híveink is nagyon örülnek. Jó ezt így átélni. Ezt a közösséget, magyar testvéreinket többszáz kilométer távolságban is megéljük és hozzájuk közelebb érezzük magunkat.

Eszembe jut gyermekkorom, amikor az ötvenes évek végén az elsős magyar olvasókönyvben az aláírásban láttam, hogy: székely népmese. Nem magyarazta meg senki, a tanítónéni nem mondta el, hogy a mese honnan való, és nekem olyan elképzelésem volt, hogy a székely népmese keleti, japán vagy kínai lehet... Abban a korszakban egymásról nem tudtunk szinte semmit, egyáltalán nem voltak információink. Aztán az élet fokozatosan úgy hozta – főként a politikai változások voltak azok, amelyek a kilencvenes évek kezdetétől mind erősebben összekapcsoltak bennünket, határon túliakat magyar testvéreinkkel is –, hogy azután már nemzeti öntudatunkban is fontos hely jutott a székelyeknek, velük és minden magyarral együttérezve.

Ifjúkoromban, a hetvenes évek elején – különös isteni áldásnak tekintetem! – kapcsolatba kerülhettem négy székely kispappal a római Collegium Germanicum et Hungaricumban. A kollégium szabályzata szerint hetente egyszer, vasárnap esténként találkozhattunk beszélgetésekre. „Magyar rekreáció” volt a neve: társalogtunk, elmondtuk élményeinket, sokat vidultunk, de komoly dolgokról is beszélgettünk. Olyan találkozó volt ez, ami mindannyiunknak nagyon sokat jelentett. Ezek a találkozásokon igyekeztünk mindannyian ott lenni. Akkoriban hatan-heten voltunk magyarok, aztán mind kevesebben, végül, amikor az erdélyiek is elmentek, én maradtam egyedül, mert akkoriban Magyarországról még nem jöhettek a növendékek. Most már, hála Istennek, onnan is mehetnek, úgyhogy mostanság már huszonöt-harminc is lehetnek a kollégiumban. Mivel egyedül én voltam Bácskából, a beszélgetésekben mindig alkalmazkodtam a témához; a négy erdélyi persze hogy felhozták mindig a közös emlékeiket és a székely életet, így általuk megismerhettem az előljáróikat, püspökeiket, társaikat, s ennek köszönhetően, még mielőtt személyesen is találkozhattam volna velük, névről már sokukat ismertem. A nevekről jut eszembe: az első emlékem az volt, hogy valaki Lacinak szólított a futballpályán: egy osztrák doktorandusz. Amikor megkérdeztem tőle, honnan tudja, hogy engem Lacinak hívnak, a doktorátusra készül pap elmondta, hogy vannak itt erdélyiek, és az egyiket, Vencser Lászlót Lacinak becézik, ezért úgy gondolta, hogy mivel én is László vagyok, bizonyára engem is Lacinak becéznek. Először vagyok Rómában és ott az első személy, erdélyi példára, engem is Lacinak szólít! – ezt nem felejtí el az ember. Ez nagyon kedves emlékként él bennem. A későbbiek során hamarosan megérkezett Jakubinyi György is, aki akkor újmisé volt, és rajtuk kívül még két erdélyivel a kollégiumi

A világ felfigyel a székelyekre

években sokat társalogtunk, beszélgettünk, barátoktunk. Általuk egyre jobban megismerhettem a székely gondolkodásmódot, életet. Amikor Jakubinyi György 1990-ben meghívott a püspökszentelésére, örömmel mentem, és akkor a helyszínen is meggyőződhettem arról, hogy milyen a székely buzgóság. A püspökszentelésen tanúja voltam annak, hogy – Csíksomlyón volt a püspökszentelés – mekkora hitük van a székely magyaroknak, mennyire ragaszkodnak köbe vésett „Isten, tarts meg minket őseink szent hitében és erényeiben” főhászkuhoz, ami emlékezetemben örökre megmaradt. Meghatódva énekeltem én is a Székely Himnuszt, és még jobban tiszteltem, még jobban megszerettem a székelyeket.

A közelgő pápalátogatás alkalmával annak örülhetünk, hogy a világ felfigyel ránk, arra, hogy Romániában van egy a magyarsághoz tartozó népcsoport – reméljük, hogy így, helyesen lesz az információban megmutatva –, akik katolikusként nagyon-nagyon örülnek a Szentatya jövetelének és velük együtt a Kárpát-medencei magyarság és meggyőződésem szerint a világ magyarsága is. Főlfigyelhet a világ a székelyekre, buzgóságukra, hitükre, amely egészen biztosan ezúttal is megnyilvánul. Ezért, amikor a hívek érdeklődnek, mondják, hogy szeretnék menni, buzdítom őket, hogy igen, menni kell, biztos, hogy kivételes élmény lesz. Csíksomlyóra az utóbbi években mindig sokan elzarándokoltak a mi egyházközösségünkől is, ez pedig rendkívüli alkalom, esemény lesz. Hiszem, hogy az egymillióhoz nem sok fog hiányozni, akkora hatalmas tömeg fogja köszönteni magyarul a Szentatyát.

Msgr. Szungyi László
főesperes, Temerin plébánosa

„Legelőször a moldvai csángókra gondoltunk”

A történelem fintorának is tekinthető, hogy Csíksomlyó ma az összmagyarság szent kegyhelyévé vált, hiszen tudjuk, hogy első apostoli királyunk, Szent István a keresztény magyar állam megalapításával a magyarok túlélését az egész Kárpát-medencében biztosította, beleértve ebbe Erdélyt is. De jöttek a triano-

nok, a nagyhatalmi érdekeket szolgáló hazugságok – így lettünk anyaországi magyarok és határon túliak, megajándékozva különböző díszítőjelzőkkel –, csak éppen nemzet nem maradtunk. 1989 után legalább ennyit kaptunk: a csíksomlyói nyeregben való találkozás jogát! Él is vele minden épkezláb ember – nem csupán azért, mert dívatba jöttünk, hanem elsősorban azért, mert itt valami megérinti a lelket. Megerősödik a hit, szeretni kezdjük ellenségeinket is, nemcsak önmagunkat – és talán csak később, magunkba szállva érezzük meg, hogy a Szentséges Szűz Mária teljesítette könyörgésünket és mellettünk áll minden örömlünkben, bánatunkban születésünktől halálunkig.

A Szentatya közelgő csíksomlyói látogatásának hírére legelőször a moldvai csángókra gondoltunk, akik most valószínűként élhetik meg, hogy „áll még Magyarország”, amely nem hagyja elveszni őket sem, és Isten legmagasabb rangú földi helytartójának a szent Nyeregben megvalósuló látogatása a keresztény magyar nemzet megmaradásának jelképét, a kárpát-medencei népek megbékélésének történelmi pillanatát jelenti számunkra is – mindannyiunk számára.

A Fennvaló rendelése szerint nem csatlakozhatunk a torontói zárandokcsoporthoz – a fizikai megerőltetést nem vállal-

Léleken a szent Nyeregben

hatjuk –, arról azonban nem akarunk lemondani, hogy részesüljünk a csíksomlyói csoda áldásából. Elhatároztuk, hogy mindazokkal a helybéli honfitársainkkal, akik ilyen vagy olyan okból nem utazhatnak, egy ökumenikus teadélután keretében egy nagy kivetítőn végignézzük a pápalátogatás élőközvetítését, majd közösen elimádkozzuk – felolvassuk, elénekeljük – lapunk, a Kalejdoszkóp 20. évfordulóján ajándékba kapott Nemzeti imák című kiadványban lévő imádságokat. Hisszük, hogy mindenkiben – nemcsak a székelekben – megmozdul valami, amikor felcsendül, hogy: „Vándor fecske hazatalál, / Édesanya fészke száll, / Hazajöttem, megáldott a / Csíksomlyói Szűz Mária...” (Ősi Székely Himnusz).

Telehné Dancs Rózsa
író-főszerkesztő
Telch György
kiadóigazgató, Toronto

HETVEN ÉVE TARTANAK MAGYAR SZENTMISÉT MILÁNÓBAN

Cserháti Ferencel, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspökkel ünnepelte a milánói magyar közösség a rendszeres havi szentmise kezdetének hetvenedik évfordulóját március 3-án. Az ünnepről Németh László olaszországi magyar főlelkész számolt be.

Az évforduló alkalmából Cserháti Ferenc püspök mutatott be koncelebrált szentmisét, akit a milánói közösség nevében Zsigmond Ágnes világi munkatárs köszöntött. Ács János, a világhírű karmester harmónium-, Demetrovics Zsuzsa, a Scala egykori zenésze hegedűjátékával tette még szebbé a szentmisét, amelyen részt vett Spiero Marion is, aki korábban szervezte az alkalmakat, és aki a kezdetektől, 1949-től tagja a magyar közösségnek. A milánói egyházmegyét a szakterületért felelős püspöki helynök, Mario Antonelli képviselte, aki a szentmise végén felolvasta Mario Delpini milánói érsek köszöntősorait.

Németh László főlelkész meghívására más olasz városokból is érkeztek magyar hívek, hogy a milánóiakkal együtt adjanak hálát a múltért, és imádkozzanak a jövőért: Bolognából, Firenzéből, Marche tartományból, Palermóból, Pármából, Rómából, Torinóból és Velencéből.

A szentmise utáni ünnepi megemlékezésen Csiszár Jenő főkonzul köszöntötte a résztvevőket, majd felolvasta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes üdvözlését. Ezt követően a szentmise 60. évfordulójára készült kisfilm idézte fel a múltat, majd Cserháti Ferenc püspök beszélt a külföldön élő magyarok között végzett lelkipásztori szolgálatáról.

Az évfordulóra megjelent A milánói magyar katolikus közösség története 1924–1974 című tanulmány (Magyar Sion, 2018/2. szám). Milánói magyar szentmiséről az első biztos információ 1924-ből való: Szent István király ünnepén celebrálták a San Giuseppe-templomban.

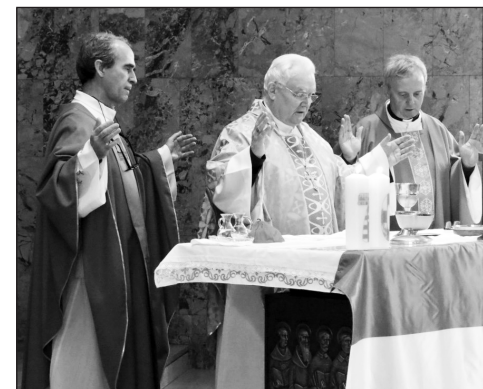
A visszatekintésben elhangzott, hogy a rendszeres szentmisét Csopey Dénes és Körmeny Lajos kezdeményezte. A szertartások végzésére a Chieribe nem sokkal korábban érkezett Borbély István jezsuita atyát kérték fel, akit azonban rö-

videsen áthelyeztek a tengerentúlra. Utóda Fábry Antal jezsuita szerzetes lett, aki 1951-től 1959-ig végezte a lelkipásztori szolgálatot. Amikor áthelyezték az NSZK-ba, Halbédli Imre lett a közösség lelkipásztora, majd Németh Lucius ferences szerzetes. A leghosszabb ideig, 1974-től 1999-ig a kapucinus Kovach Angelus mutatta be a szentmiséket, akiknek Izmindy Antal oratoriánus atya segített Bresciából.

1996-ig a San Sepolcro-templomban tartották a szentmiséket, majd a Santa Maria della Santità-templomban, a Via Durinin, míg 2005-től mindmáig a szalézi rend Via Copernicón található Sant’Ambrogio Intézetének oratóriuma ad otthont a milánói magyar katolikus közösségnek, amelynek húsz éve lelkipásztora Németh László főlelkész.

A milánói magyar szentmise megtartását 2018–19-ben a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., a jubileum megünneplését pedig az olasz püspöki kar Fondazione Migrantes szervezete, valamint a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Külföldi Magyar Lelekipásztori Szolgálatára révén kapott támogatás tette lehetővé.

Németh László
olaszországi magyar főlelkész

Ünnepi szentmise Milánóban

Gyerekeknek

ISTEN IRGALMAS

Hittanórán, vagy otthon, a Szentírást olvasva biztosan találkoztál már az irgalmas szamaritanus történetével. Egy embert rablók fosztottak ki, és összeverve, szinte félholtan otthagyták az út mentén. Három ember is találkozik a sebesülttel: egy pap és egy lévita halad el mellette, de egyik sem áll meg segíteni, hanem továbbmennek. Végül egy szamaritanus érkezik, ő megáll, és önzetlenül segít rajta – pedig a zsidók és a szamaritanusok ellenségnek tekintették egymást. Ellátja sebeit, felrakja a szamarára, beszállítja a legközelebbi településre és a saját költségén gondoskodik további sorsáról.

Jézus ezt a példabeszédet akkor mondta el, amikor egy írástudó megkérdezte tőle: ki a mi felebarátunk? A történetben ott a válasz: hiába volt megvetett népcsoport tagja a szamaritanus, mégis ő viselkedett igazi felebarát módjára. Irgalmas volt a bajba jutotthoz, ahogy Isten is végtelenül irgalmas.

Az irgalmasság eszménye tetten érhető az egész Szentírásban, de ma is az egyik legnemesebb keresztény erény. Isten irgalmasságának tisztelete pedig világszerte elterjedt: emlékezhetünk, néhány éve Ferenc pápa meghirdette az Isteni Irgalmasság szentéjét. A jelenlegi Szentatya egyik elődje pedig egész

életében azon fáradozott, hogy az egész világ megismerhesse az Isteni Irgalmasság üzenetét. Ez a pápa egy lengyel kisvárosban, Wadowicében született, később Krakó érseke lett. Nem tudom, jártál-e már Krakóban, de ha még nem, érdemes egyszer ellátogatni a lengyel nagyvárosba: sok magyar emlékekkel találkozhatasz. A történelmi városmagtól kicsit távolabb, a külvárosban egy hatalmas torony magasodik, amiről első látásra talán nem is gondolná az ember, hogy templomtorny. A tövében egy nagy, modern bazilika várja a híveket – különösen honfitársainkat, hiszen a bazilikában magyar kápolna is található.

De köze van Krakónak Isten Irgalmasságához? Nos, a lengyel pápa, a ma már szentként tisztelt II. János Pál volt az, aki sokat munkálkodott az Irgalmasság üzenetének megismertetésén. A modern krakkói bazilikát is ő szentelte fel 2002-ben. És szintén ő volt az, aki a húsvét utáni vasárnapot az Isteni Irgalmasság ünnepének nyilvánította.

Milyen jó arra gondolni – nemcsak áprilisban, hanem az év minden napján –, hogy Istenünk végtelenül irgalmas!

Kovács Péter

VIGYÜK EL...

(Folytatás az 1. oldalról)

Amikor Krisztus szeretete átalakítja a szentek életét – szellemét, lelkét és testét – ezek dicsőítik Istent és az imával, a szemlélődéssel, a művészettel ebbe bevonják a teremtményeket is, mint ahogy ezt csodálatraméltón mutatja Assisi Szent Ferenc „Naphimnusa” (Naptestvér éneke) (vö. Laudato si’ Enciklika, 87). De világunkban a megváltás által teremtett összhangot még továbbra is mindig fenyegeti a bűn és a halál negatív ereje.

Valóban, amikor nem élünk Isten gyermekeként, gyakran romboló magatartással fordulunk felebarátunk és a többi teremtmény felé – de saját magunk felé is – többé-kevésbé tudatosan azt véelve, hogy saját akarattal szerint bánhatunk velük. Ekkor a féltelenség kerekedik felül, olyan életstílushoz vezetve, amely túllép azokon a határokon, amelyeket tiszteletben kellene tartanunk emberi létünk és a természet érdekében. Ez az életstílus azokat az ellenőrizhetetlen vágyakat követi, amelyeket a Bölcsesség könyve az istentelenségnek tulajdonít, vagyis azoknak, akiknek nem Isten jelenti cselekedeteik vonatkozási pontját, és reményük sincs a jövő számára. (vö. 2,1–11). Ha nem irányulunk szüntelenül húsvét felé, a Feltámadás látóhatára felé, akkor világos, hogy végül a mindent és azonnal, a mindig többet birtokolni logikája érvényesül.

Tudjuk, hogy minden baj oka a bűn, ami attól kezdve, hogy megjelent az emberek között, megszakította a szeretetkapcsolatot Istennel, a többiekkel és a teremtett világgal, amelyhez mindenekelőtt testünk révén kapcsolódunk. Miután megtört a szeretetkapcsolat Istennel, csorba esett azon a harmonikus kapcsolaton is, amely a környezethez fűz, amelyben élnünk kell, így a kert pusztasággá alakult át (vö. Ter 3,17–18). Arról a bűnről van szó, amikor az ember azt képzelet, hogy a teremtett világ istene, annak abszolút ura és azt nem a Teremtő által akart célnak megfelelően, hanem saját érdekét követve használhatja, a teremtmények és a többiek kárára.

Amikor felhagynak Isten törvényével, a szeretet törvényével, akkor az erősebbnek a gyengébb feletti törvénye érvényesül. A bűn, amely az ember szívében lakozik (vö. Mk 7,20–23) – és úgy nyilvánul

nul meg, mint birtoklási vágy, mértéketlen jólét után sóvárog, figyelmen kívül hagyja a többiek javát és gyakran a sajátját is – a teremtett világ, a személyek és a környezet kihasználásához vezet, a szerint a kielégíthetetlen kapzsiság szerint, amely minden vágyat jognak tekint és amely előbb vagy utóbb azt is elpusztítja, aki uralma alá vetette.

Ezért a teremtett világnak sürgető szüksége van rá, hogy megnyilvánuljanak Isten gyermekei, azok, akik az „új teremtmények” lettek: „Mindaz, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi tovatűnt, lám valami új valósult meg” (2Kor 5,17). Valóban, megnyilvánulásukkal maga a teremtett világ is „ünnepelhet egy húsvétot”: megnyílván új egeknek és az új földnek (vö. Jel 21,1). És a húsvét felé vezető utunk éppen arra szorít bennünket, hogy újítsuk meg keresztény arcunkat és szívünket a bűnbánat, a megtérés és a megbocsátás révén, hogy megélhessük a húsvéti misztérium kegyelmének teljes gazdagságát.

A teremtett világnak ez a várakozása akkor teljesedik be, (...) amikor a keresztények és minden ember határozottan belép ebbe a „vajúdásba”, ami a megtérés. (...) A nagybőjt szentségi jele ennek a megtérésnek. Arra szólítja a keresztényeket, hogy még buzgóbban és konkrétan testesítsék meg személyes, családi és társadalmi életükben a húsvéti misztériumot, különösen a böjtölés, az ima és az alamiználkodás révén. (...)

Kedves fivérek és nővérek, Isten Fiának „nagybőjtje” az volt, hogy belépett a teremtett világ pusztaságába, hogy az ismét az Istennel való szeretetközösség kertjévé váljon, amilyen volt a kezdetek bűne előtt (vö. Mk 1,12–12; Iz 51,3). A mi nagybőjtünk legyen ugyanennek az útnak a végigjárása, hogy elvigyük Krisztus reménységét a teremtett világnak is (...) Kérjük Istent, segítsen nekünk, hogy megvalósítsuk a valódi megtérés útját. Hagyjunk fel az önzéssel, a magunkra szegeezett tekintettel és forduljunk Jézus húsvétja felé; legyünk felebarátai nehézséggel küzdő fivéreinknek és nővéreinknek, osszuk meg velük spirituális és anyagi javainkat. Így, konkrétan befogadva életünkbe Krisztus győzelmét a bűn és a halál felett, a világra is ráirányítjuk átalakító erejét.

Vatikáni Rádió

A KÉPMUTATÁS ÉS ÖNZÉS GYŐZELME

Nemcsak az életvédőket rázta meg a hír, hogy január 22-től New York államban a kilencedik hónapig, sőt egészen a szülés napjáig lehet abortuszt végezni. Minden jóérezésű ember fölháborodik ekkora kegyetlenség hallatán, mely a születő élet elleni gyászos harc újabb tragikus fejezete. A vezető világsajtóban mégis csönd övezi a barbár lépést, sőt a nők jogának diadalaként szerepel – nyilatkozta Massimo Gandolfini olasz életvédő.

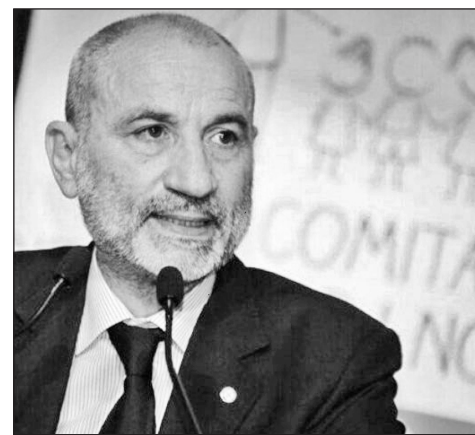
A holokauszt tragédiájáról és a tengerbe fülő migránsokról folyamatosan szó van, mint ahogy a klímaegyezmény és a patagóniai állatfajok kihalása is napirenden van. Az anyaméhben kifejlődött ártatlan magzat megölése azonban nem sérti a közvélemény fülét. Nem beszélhetünk ökológiáról addig, amíg az ember élethez való jogát nem tartjuk tiszteletben. Itt a képmutatás győzelmével állunk szemben, mely a politika és a tájékoztatás világában bevett gyakorlat, s aminek következménye a gondolkodás és a lelkiismeret manipulálása. A szemünk előtt zajlik a folyamat, amelyben a hamisság, a képmutatás és az önzés eltörlő a szeretetet, az igazságot és a szolidaritás értékeit – figyelmeztet Massimo Gandolfini olasz életvédő.

(VR)

Megtiltanák Mississippi államban az abortuszt abban az esetben, ha az embrió szívdobbanását lehetne érzékelni.

Előszavazást tartottak Mississippi államban arról a jogszabályváltozásról, amely abban az esetben tiltaná meg a terhesség mesterséges megszakítását, ha a szívhang mellett az anya élete sem fogyna kockán (...).

Mint az a Life Site News nevű életpárti hírportálon olvasható, a helyi sze-

Massimo Gandolfini olasz életvédő

nátus 34-14, míg a képviselőházban 81-36 arányban ment át az új jogszabály előszavazása, amire még törvényhozási folyamatok várnak, mielőtt az állam republikánus kormányzója, Phil Bryant aláírja, ezáltal pedig törvényerőre emelkedik.

Hatalmas, évek óta várt győzelemről beszélt első nyilatkozatában az abortuszt betiltó törvény egyik kezdeményezője, a republikánus Angela Hill állami szenátor, aki szerint teljesen magától értetődőnek kell lennie annak, hogy megvédjék azt a magzatot, akinek már van hallható, érzékelhető szívverése.

Egy másik republikánus szenátor szerint az anyaméhnek kell a világ legbiztonságosabb helyének lennie egy magzat számára. (...)

A portál szerint több déli és középnyugati államban, így Floridában, Ohio-ban, Dél-Karolinában és Tennessee-ben hasonló szívhang-törvényeket nyújtottak be az abortuszt ellenző politikai erők. Mint ismeretes, északon, New York államban éppen ezzel ellentétes törvényt fogadtak el.

777

NEM VAGY NINCSTELEN!

Amikor felesége megtudta, hogy gyógyíthatatlan izomsorvadása (MS) van, elhagyta. Ő akkor addig ivott egyfolytában, amíg három hónap után meg nem érkezett a tolokocsija. Majd egy álló hétig nézte, de nem tudott vele megbarátkozni. Végül egy különös élmény emelte ki az önsajnálattól kátyújából: találkozott egy nála szerencsétlenebbel, aki nem adta fel...

Ekkor elhatározta, hogy ő is talpra áll. Lelkileg. A tolokocsija lett a „legszeresebb” barátja. Mivel lábizmai egyre inkább elsorvadtak, kezével tanulta meg hajtani a kerekeit. Majd belépett a fogyatékosok egyesületébe. A különböző versenyeket egy idő után majd mindig az első helyen végezte...

Amikor Stuttgartba érkeztem s megismerkedtem vele, már túl volt a nehezén. Minden reggel hatkor kel, elkészíti magát és 8 órakor indul „újtára”. Mert útvonalra van. Első állomása a két sarokkal odébb nyitó kenyeresbolt. Ott elbeszélget a tulajjal, az alkalmazottakkal, megvárja nyugdíjas barátait, akikkel aztán együtt reggelizik. Majd a gyógyszerészt látogatja meg. Vele is beszélget. Onnan a szupermarketbe megy. Nem, nem vásárol semmit, hanem ott is vannak ismerősei, barátai, akikkel szót és eszmét vált, meghányja-veti a világ dolgait – és közben mindenütt viccel, adomázik, harsozóan nevet. Végül 11 óra körül hazafelé indul, hogy ebédet készítsen magának. Ebéd után lepihen, majd késő délután ismét végig járja ismerőseit és barátait. Minden nap!

Tavaly házszeneléskor láttam, hogy nagyon szomorú. Kérdésemre elmondta, hogy ezúttal egy rákos daganatot fedeztek fel nála. Régi ígéretemet, miszerint szívesen bevásárlók vagy elviszem, ahova csak akarja, megújítottam, majd azt mondtam neki: „Imádkozom magáért!” Megköszönte. Akkor mondta el azt is,

hogy gyermek- és fiatalkorában gyakorló katolikus volt, s bár a fiatal élet bohóságai messze vitték a templomtól, ma is hisz az ima erejében!

Operációja nem úgy sikerült, ahogyan reménykedtünk benne... De nem tört le. Vagy legalábbis nem mutatta... Tovább imádkoztunk... Ketten... Minden nap...

Mielőtt én is elszántam volna magam egy nehéz műtetre, épp összefutottunk. Mivel ezúttal is az ő gondjával voltunk elfoglalva, miszerint vágjon-e neki az új operációnak vagy semmi értelme, eleinte nem akartam neki beszélni az enyémről. De végül is, hogy ne féljen és ne adja fel, bízzon Istemben, mint én is lám, megteszem, elmondtam neki...

Amikor karácsonykor rám köszönt, első kérdése az volt: „Na, hogy sikerült?” Azt válaszoltam neki: „Istennek hála, minden jel arra vall, hogy jól!”

Arcára ekkor őszinte mosoly ült ki, és bepárasodott szemekkel azt mondta nekem: „Tudja, hogy egy hétig minden nap gyertyát gyújtottam magáért?”

Megköszöntem neki, és közben azokra gondoltam, akik kétségbeesnek, s azt hajtogatják, hogy ők a legszerencsétlenebbek, mert kisebb vagy nagyobb betegségeik van.

Ez az önsajnálattal olyan nagygyá dagad bennük, hogy csak magukra gondolnak, és azt hiszik: ők a legelestebbek, a legszegényebbek, a legnincstelebbek!

Pedig, ha tudnák, hogy nincs igazuk! Ugyanis, és ezt tolokocsis barátomtól tanultam meg, senki sem olyan szegény, hogy ne lenne valami, amit másoknak ne ajándékozhatna...

Mondjuk egy ima...

Vagy egy gyertya...

Ezekből Neked is van... Vagy, csak ugyan ne lenne semmi?

Tempfli Imre, Stuttgart

FELTÁMADÁS

Ez az, amiről nincs fogalmam. Hiszem, vagy nem hiszem – ilyen egyszerű. Hiszem – de nem egyszerű.

Keresem a feltámadás jeleit. Jobb híján a saját életemben. Mert hol máshol? Nem hiszem ugyanis, hogy olyat követelne tőlem az Isten, amire képtelen volnék. Ő is tudja, hogy én nem találkoztam Jézussal azon a jeruzsálemi hajnalon, amikor az asszonyokkal közölte a megváltás örömhírét. Nyilván azért az asszonyokkal, mert azt akarta, hogy mielőbb híre menjen.

Merthogy félek – hogy el ne feledjem, Tamásnak hívnak –, én az asszonyok helyében először bizonyára azt hittem volna, az érzéseim játszanak velem. Aztán – újságíró, lapszerkesztő lévén – ellenőrizni próbáltam volna a hír hitelességét: hogy orvosilag és rabbiilag egyáltalán lehetséges-e ez. És akkor még nem szólattam az emberi hiúság kísértéséről az öncenzúra spontán alkalmazására – nehogy már ostobának nézzenek... Rossz rá gondolnom, hogy ha rám lett volna bízva: mikor lett volna hír az eseményből...

Az asszonyok, szerencsére mindezeket a kitérőket megtakarítva mondták el, akinek csak lehetett.

Ennek köszönhetően én már tudom, hogy Jézus feltámadt. De mi következik ebből? Mi következik ebből rám nézve? A minap ráértem – ritka kegyelmi állapot ez egy nyugdíjas életében is –, és gondolkodtam egy kicsit. Gyorsítva végigpergettem az életemet a kezdeti emlékképektől kezdődően, mint egy DVD-t – itt-ott megállítva. Igen, többször meghaltam már, betemetek az életem rám zúduló romjai. Mégis itt vagyok, élek. Valahogy megéledtem.

Eszembe jutott az a tíz év előtti kora tavaszi reggel, amikor megtaláltam az íróasztalomon az előző napi postával érkezett meghívót. A tudógonozóba invitáltak, nyomtatékkal hangsúlyozva, hogy saját érdeklődésben. Délután három körül ballagtam a tudógonozó felé a kora tavaszi napsütésben. Vizsgálattam magam, félek-e. Úgy éreztem, mintha nem – de valahol mélyen azért egy kis remegés... Megröngeneztek, megvárattak, aztán még egyszer be kellett állnom az átvilágító-géphez. A doktornő végül közölte, minden rendben van. Sétáltam egyet a parkban, lassan ballagtam hazafelé, mint akinek fel kell dolgoznia magában valamit. Nem éreztem nagy megkönnyebbülést, semmi robaj, mint akinek nagy kő esett le a szívéből, inkább csend és béke. Nem vidám voltam vagy felszabadult, inkább komoly és felelősségteljes. Mert jól kell értelmezni az ilyen helyzetet: a doktornő, aki a tudógonozást vizsgálta, mondhatta, hogy „minden rendben”, de én semmiképpen. Arról van szó, hogy nincs tudórakom, ebben – egy darabig – nem fogok meghalni. Nem történt más, mint haladékat kaptam.

Aztán van élmény tavaly tavaszról is. Riasztó jelek, hosszadalmas és kellemetlen vizsgálatok, várakozás, aztán három hét után negatív eredmény. Megint haladékat kaptam.

Hogy ezek az élmények nem azonosak a feltámadással, azt anélkül is tudom, hogy esetleg felháborodott levelek és telefonhívások figyelmeztetnének erre. Életem összeomlásai sem azonosak a halállal. Így igaz. De valamiféle érzetet hagytak bennem – ha fogalmat nem is tudok alkotni segítségükkel – ezekről a létünk keretein túlmutató valóságokról. Az erőinket meghaladó erőről. A képzeletünket meghaladó realitásról. Eltávozott szereteteink saját hiányukat valamiképpen mégis betöltő jelenlenségéről...

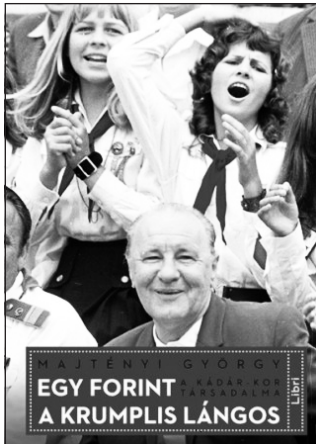
Feltámadás? Képes vagyok felmondani, amit az üdvtörténet legfontosabb eseményéről – nem igazán rendszeres teológiai tanulmányaim során – megtanultam. De lényegében fogalmam sincs róla. De minden sejtjem az súgja: kell, hogy legyen. Lesz. Van.

Kipke Tamás

EGY FORINT A KRUMPLIS LÁNGOS...

Olvasóink közül bizonyára többen is emlékeznek erre a félmondatra, amelynek a zárórésze a Kádár-rendszerben élők politikai beállítottságától függött és – mint Majtényi György történész-író nemrég megjelent könyvében is olvasható, – egy vidéki kertész az 1956-os forradalom és szabadságharc vérbefojtását követő könyörtelen megtorlás első számú felelősére vonatkozó bárdolatlan, ám félreérthetetlen véleményét nyilvánosan is hangoztatta, amiért rövidesen bíróság elé, majd pedig rács mögé került. Mások ezt a félmondatot már úgy fejezték be, hogy „éljen soká Kádár János”. Alighanem ez a réteg lett az idővel kialakult, Nyugaton gulyáskommunizmusnak, a korabeli Magyarországon pedig frizsiderszocializmusnak nevezett rendszer fő hasznélvezője. Majtényi György olvasmányosan írt, de igencsak széleskörű kutatáson alapuló könyve magyarázatot keres arra, hogy miért maradhatott fenn a Kádár-rendszer hosszú távon. Válaszához a világ-hírű német származású XX. századi filozófus, Hannah Arendt több, magyarul is megjelent könyvét veszi támpontul. A náciizmus elől az Egyesült Államokba menekült filozófus a kommunizmus és fasiszmus kapcsolatát elemzi, hogy miért képes fennmaradni egy totalitárius rendszer akkor is, ha nincs mindent átadó terror? Hannah Arendt szerint a felülről jövő elnyomáshoz hasonlóan fontos a társadalmi közöny, azaz a megtö-

réséből fakadó apátia, a tömegtársadalom beletörődése, hogy az ember sem magáért, sem másokért nem igazán képes kiállni. Mindehhez a kötet szerzője azt is hozzáteszi, hogy a rendszer az évek során tett kicsi engedményekkel, a szerény jóléttel, a külföldi utazások időszakos engedélyezésével tartósan megtörte a

lakosság erkölcsi tartását. Ez tette lehetővé Kádár János számára azt a megállapítást, hogy aki nincs ellenünk, az velünk van. Ebben persze közrejátszott az is, hogy miután a Nyugat öltözött kézzel nézte az 56-os felkelés leverését, mind többen tekintették örökérvényűnek a vasfüggönyt, amelynek a keleti oldalára szorult országokban Moszkva határozza meg a jövőt. És az irányvonal magyarországi kialakításában kulcs szerepet engedtek Kádár Jánosnak, akinek sikerült bő három évtizedes uralma alatt magáról paterna lista képet kialakítania a lakosság körében. Majtényi György némi keserűséggel állapítja meg, hogy a társadalom széles rétege mind a mai napig Kádár Jánost a XX. századi magyar történelem nagy alakjai közé sorolja.

Ezzel kapcsolatban Romics Ignác egyetemi tanár és történész álláspontját idézi, amely szerint a Kádár-nosztalgia „nyilvánvalóan azzal magyarázható, hogy a relatív anyagi jólét, a szociális biztonság és a társadalmi felemelkedés lehetősége az emberek többsége számára fontosabb a politikai demokráciánál és a szellemi élet sokszínűségénél”. A szerző – a 80-as évek második felében a médiában folytatott vitát idézve – szintén párhuzamot von Kádár János és Bethlen Gábor erdélyi fejedelem között és rámutat arra, hogy ha röviddel hatalomra jutásukat követően meghalnak, nemzetárulóként kerülnek be a magyar történelembe Moszkvával, illetve a Portával történt lepaktálásuk miatt. Azonban Bethlen Gábor a török félhold árnyékában teremtette meg a virágzó „Tündérországot”, Kádár János pedig a szovjet vezetőkkel ügyesen taktikázva relatív mozgásszabadságra tett szert, és így vált Magyarország a legvidámabb barakká a keleti tömbben. Míg azonban Bethlen Gábor elégedetten húnyta le örökre a szemét, Kádár János macbethi sorsra jutott, mert élete vége felé 1956 áldozatainak szellemei kezdték mind véssesebben kísérteni, aminek csak 1989-ben bekövetkezett halála vetett véget.

Majtényi György: *Egy forint a krumpolis lángos; Libri Kiadó – Budapest, 2018*

Vincze András

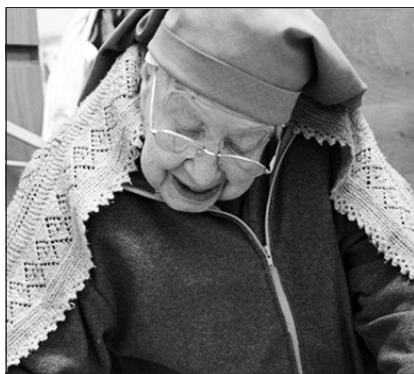
A PÁPÁK RUHATÁROSA

A most százéves félig olasz, félig lengyel származású ferences Ariberta szerzetes nővér – polgári nevén Iride Burzio – hatvankét éven át dolgozott a pápák ruhatarosaként és varrónőjeként a Vatikánban, XII. Piusztól XVI. Benedekig. A Vatikáni Rádióban Vértesaljai László SJ egy lengyel hetilap cikkét idézve ismertette életútját.

A vatikáni ruha-restaurátor műhelyt 1926-ban bízták a ferences nővérekre, akik 1930-tól heten bent is laktak az Apostoli Palotaföldszintjén. Ariberta nővér 1945-ben, 23 éves korában került ebbe a műhelybe és 2007-ig dolgozott itt, 88 éves koráig. Hat pápát szolgált itt, XII. Piusz után XXIII. Jánost, VI. Pált, I. és II. János Pált és

XVI. Benedeket. Azóta rendjének Velence közepén lévő házában, Borgo Saccóban él.

A műhely egyben valószínűleg karitász központ is volt, mert a háború utáni években sok rászor-

uló fordult ide adományért. Ők rendezték ezeket az adományokat is. Persze fő feladatuk az volt, hogy méretre igazították, javították a pápák liturgikus ruháit. Hímiztek, varrtak művészi igényességgel.

XXIII. János pápáról azt az emléket idézte fel, hogy amikor megtudta, hogy a vatikáni alkalmazottak milyen keveset keresnek, azonnal felemelte a fizetésüket. Őket pedig arra kérte, hogy készítsünk élelmiszer és ruhacsomagokat, amelyeket olyan családoknak szánt, ahol négyenél több gyermeket neveltek.

VI. Pált „kedvenc pápájának” nevezte, mert kislánykorában Milánóban ő volt a főpásztor. Mikor pedig közelebről megismerte, tapasztalta, milyen finom, tapintatos ember.

A százéves nővér most is az Urat dicséri, aki egész életében mindig vele volt. Most már csak az örök életre készül, amikor az Úr remélhetőleg magához veszi.

Rosdy Pál

GÓLYATÖCS

Tavaszi van! Dalolnak a madarak! Mindjárt itt lesz az első fecske és javítgatja fészket a gólyapár. Március végén, április elején megérkezik a gólyatöcs is, akit köszönteni illenék, hiszen ő lett az év madara. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület tavaly megtartott szavazásán megelőzte a gulipánt és a nagy pólingot.

A gólyatöcs – ezt nyilván mindenki tudja, vagy ha nem, hát megnézi a neten, esetleg a lexikonban –, a tudományban *Himantopus himantopus* a madarak osztályának lilealakúak (*Charadriiformes*) rendjébe, ezen belül a gulipánfélék (*Recurvirostridae*) családjába tartozó faj. Magyarországon fokozottan védett. A szakemberek szerint nálunk nyaranként legfeljebb ezer pár rak fészket. Az utolsó magyar polihisztorként tisztelt természettudós, Herman Ottó *A madarak hasznáról és káráról* című könyvében, melyet a „földmívelő, kertészkedő, halászó és pásztorkodó magyarság használatára” írt, épp csak a nevét írta le: „gólyatöcs”. Igaz, különösebb gazdasági szerepe akkor sem lehetett ennek a madárnak, már csak azért sem, mert 1901-ben, amikor megjelent ez a könyv, túl sok „gólyatöcs” akkor sem zavarta sekély vizeinket.

Az *Állatok világa* című kézikönyvben, az 1933-ban megjelent újabb kiadásban a német természettudós, Alfred Brehm leírásai után olvashatjuk a magyar vonatkozásokat tartalmazó kiegészítést. A madártani fejezetek szerkesztője, Shenk Jakab sorra veszi a gólyatöcs különböző vidékeken ismert elnevezéseit: van, ahol úgy hívják, hogy gólyalábú, máshol széki gólya, széki szarka, gólyasneff, kosztónca, gyöngyvérlile. Majd azt is megjegyzi: a gólyatöcs „Magyarország pusztuló madarai közé tartozik. Hajdanában úgyszólván minden nagyobb szikes melléken megfordult, a legtöbb helyen fészkeltek is. Egyébként is elég gyakori átvonuló volt pl. Erdélyben, de jelenleg már csak igen kivételesen mutatkozik hazánk területén.” Leírja az ismert fészkelőhelyeket és felhívja a figyelmet a természetes szikes tavak védelmének szükségességére, hogy megfelelő élőhelye legyen ezeknek a madaraknak.

Arról Shenk Jakab sem írt, mert nem tudhatta, szépirodalmunkban jelen van a gólyatöcs. Megjelenik például Juhász Ferenc költeményeiben. A *Gólyák a Hortobágyon* című versében a „sötét-iriszű Kis Kárókatona” és a „sárgás bóbítájú Kanalasgém” után ott van a „hosszú rózsaszín lábú Gólyatöcs”. Az *örangyal és a szél* című versében „a tószél zöldszivacs fűvizében / ácsorgó, merengő, féllábon álldogáló / gázlómadarak” sorában van egy gólyatöcs. A költő hatalmas verslátomásában, a *Krisztus levelete a keresztről* című eposzában is feltűnik ez a madár, és beleszólt a Csányi László irodalomtörténész halálára írt *Mi lenne tovább?* című versébe is. De mielőtt végre elkészítenék a halálesetét kiáltó – vagy mert dedikálattal maradt a kedves Juhász Ferenc-kötetünk –, zárjuk vidámabb sorokkal az ünnepelést!

Bárdos József irodalmi paródiaként, *Weöres Sándor stílusát* idézve a *Szerelme* című versében rögzítette a következő ténnyel: „Gólyatöcs, / Gólyatöcs, / Ősszel-télen jó a fröccs.” Igaz, később a *Tanulságos állatságok* címmel megjelent versében azt állítja Bárdos tanár úr: „Hazudós a gólyatöcs: / azt dalolja, jó a fröccs. / Lám csak, beszél össze-vissza, / hisz a fröccsöt meg nem issza!”

Tiszta vízzel várjuk vissza!

Filip Gabriella

A JAKAB ANTAL-FILM FORGATÁSA FEBRUÁRBAN RÓMÁBAN FOLYTATÓDOTT

A Jakab Antal püspök életét és munkásságát feldolgozó dokumentumfilm forgatása február közepén Rómában folytatódott. A film készítői: a Csíkszeredéből érkező Csúcs Mária és Csúcs Péter házaspár, valamint a film megálmodói, koordinálói és szakértői: a Budapesten élő Varga Gabriella és az Ausztriában szolgáló Vencser László egy hét alatt minden olyan helyszínt felkeresett az Örök Városban, amely a néhai gyulafehérvári főpásztor életében fontos szerepet játszott. Az alkotói csapat ezúton is köszönetet mond Fanea József szatmári egyházmegyes papnak, a Pápai Egyházi Akadémia hallgatójának a végtelen szolgálatkészségért és nagyon fontos technikai segítségnyújtásért, amellyel a munkafolyamatot végigkísérte.

A filmfelvételek fő helyszíne a Szent Péter-bazilika volt, ahol negyvenhét évvel ezelőtt, 1972. február 13-án VI. Pál pápa püspökké szentelte dr. Jakab Antalt. „Sok időt töltöttünk a Collegium Germanicum et Hungaricumban is, amelynek akkori rektora, P. Claudius Mayer-Lauingen annak idején ünnepi ebéddel tisztelte meg az új püspököt és vendégeit” – magyarázták a stáb tagjai. „Nagyon hálásak vagyunk Kovács Szabolcs és Mihály András gyulafehérvári főegyházmegyes germanikusoknak a kollégiumbeli forgatás lebonyolításához nyújtott segítségükért” – tették hozzá.

A film alkotói a Szent Péter-bazilikában

Az alkotócsapatnak az Isteni Megváltóról elnevezett magyar nővérek Via Tamagnón lévő vendégházába (Villa Mater Redemptoris) is indokolt volt ellátogatnia, hiszen 1972-ben a püspökszentelésre Erdélyből érkezett tizenhárom főnyi vendégnek itt volt a szálláshelye. „A sepsibükszádi Teodóra nővér és a felvidéki Kinga nővér a tőlük megszokott szívélyességgel fogadtak. Öröm volt hét év után viszontlátni őket. Reméljük, még sokáig vezethetik a felújítás előtt álló, sokunk számára kedves emlékeket őrző intézményt” – tájékoztatót ez alkalombeli munkalátogatásukról Vencser László, aki a filmforgatás részleteiről a Vatikáni Rádió stúdiójában, Vértessaljai László, a magyar részleg szerkesztőségvezetőjének mikrofonja előtt is beszámolt a hallgatóknak. Ezt igazán figyelemre méltó eredménnyel tette: az adás hatására többen is jelentkeztek korabeli dokumentumokat, tárgyi emlékeket, ismereteket ajánlva fel az anyaggyűjtéshez.

A stáb felkereste a Pápai Lateráni Egyetemet is, ahol Jakab Antal 1939 és 1942 között egyházo-

got tanult és doktori címet szerzett. A film készítői betértek a Santa Maria dell' Anima osztrák papi kollégiumba, ahol Jakab Antal tanulmányai első évében, 1939–1940-ben román állampolgárként lakott, majd forgattak a Via Giulián található Pápai Magyar Intézetben is, amelynek a film főhőse két éven át, 1940–1942 között volt, magyar állampolgárként, a bentlakója. Utóbbi helyszínen, Németh Norbert rektor jóvoltából, korabeli – az 1940-, 1941- és 1942-es évekből származó – eredeti dokumentumokat is kézbe vettek és lefilmezték.

A római forgatási napok kiemelkedő pillanata volt a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában 2019. február 12-én ünnepelt szentmise, amikor Németh László olaszországi magyar főlelkész, a Szent István Ház igazgatója, a film alkotói és magyarországi zarándokok Isten Szolgája Márton Áron püspökhöz szentelésének 80. és Jakab Antal püspökké szentelésének 47. évfordulójára emlékeztek. „Jó érzés volt elhaladni és egy pillanatra megállni a Jakab Antalt püspökké szentelő, azóta már a szentek sorában tisztelt VI. Pál pápa nyughelyénél, majd szentmisén adni hálát Istennek két nagy főpásztorunkért, akik nagyon nehéz időkben mutattak helytállásból példát” – vélekedett Vencser László. A szentmise főcelebránsa szentbeszédében hangsúlyozta: mindkét püspök ragaszkodott egyházához és népehez, ezért

Munka közben a Pápai Magyar Intézetben

minden áldozatot, meghurcoltatást és börtönt is vállalt, és mindkét püspök hűséges volt Rómához. Az ünnepi szónok felidézte Jakab Antal 1990. január 4-én Francesco Colassuono pápai nunciussnak Gyulafehérváron mondott szavait: „Nekünk Róma otthonunk volt mindig. [...] Vigye el gyermeki köszönetünket és hódolatunkat a Szentatyának.”

Az emlékezők a szentmise végén elimádkozták a Ferenc pápa csíksomlyói látogatására való lelki felkészüléshez a Gyulafehérvári Főegyházmegye által összeállított imádságot, majd Márton Áron boldoggá avatásáért könyörögtek. A szerdai pápai audiencián pedig a lelkük hangján el is mondták Ferenc pápának, hogy nagyon várják Csíksomlyóra, a Szűzanya szentélyébe...

Az egy éve megkezdett mozgóképes anyaggyűjtés ez idő tájt Erdély-szerte folytatódik és hamarosan be is fejeződik. A dokumentumfilm várhatóan nyár elejére készül el.

Varga Gabriella

EMBERKÖZPONTÚ, SZOCIÁLIS GAZDASÁG – A TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS MEGNYILVÁNULÁSA

A munkanélküliség, a társadalmi kirekesztettség és a szegénység növekedése a mai kor legsúlyosabb problémái közé tartozik. Az 1989 utáni időszakban lezajlott társadalmi-gazdasági átalakulás folyamatai és a globális pénzügyi és gazdasági válság következményeként a társadalmi kirekesztés mechanizmusai felerősödtek. Ráadásul olyan időszakot élünk, amikor a becsület és felelősségteljes magatartást társadalmunk nem igazán értékeli. Mindennapjainkból kiviszett a tisztelet és alázat, helyette előtérbe került a pénz és hatalom utáni vágy. Gyakran találkozhatunk az embert semmibe vevő megnyilvánulásokkal és kapzsisággal – profitorientáltság mindenáron!

Mindennek háttérben nemcsak a gazdasági válság, de legfőképpen a társadalom és az ember erkölcsi-etikai válsága áll. Rengeteg ember kerül kiszolgáltatott helyzetbe, legsebezhetőbbek főleg a tartósan munkanélküliek, fogyatékkal élők, egyedülállók, idősek, hajléktalanok és roma kisebbséghez tartozók.

A munkahely elvesztése nagymértékben meghatározza az egyén életkörülményeit és ezzel a szegénység kockázata is jelentősen növekszik. Az Európai Unió országaiban a munkanélküliség rátája folyamatosan csökken, ennek ellenére ez jelenleg még mindig 7 % körül van, ami több mint 17 millió munkanélkülit jelent. Súlyos társadalmi problémát jelent a család és a rokoni kapcsolatok válsága is. A család a társadalom alapsejtje és egy olyan intézmény, amely keretén belül megvalósul a gyermekek szocializációja és itt sajátíthatják el az erkölcsi és társadalmi lelkiismeret alapjait. A hagyományos család fokozatosan kisebbségi életmóddá válik és szétesik – mindez az individualizmus és az egoizmus nevében. A házasságkötések száma az Európai Unióban fokozatosan csökken, míg 1965-ben

1000 lakosra 7,8 házasságkötés jutott, ma ez a szám csupán 4,3. Ezzel szemben a válások száma nő, 1965-től több mint a kétszeresére emelkedett (1000 lakosra 0,8 válásból 1,9-re). Ma évente megközelítőleg 950 ezer házasság végződik válással, emellett alig több mint feleannyi házasság kötődik, mint az 1960-as és 1970-es években. Ennek függvényében a házasságon kívül született gyermekek aránya fo-

Az európai társadalom folyamatosan öregedik

lyamatosan növekszik, ami a hagyományos családalapítási modell változásait tükrözi. Az Európai Unióban 1990-ben a gyerekek 17,4%-a született házasságon kívül, 2009-ben ez a mutató már elérte a 37,4%-ot és ma meghaladja a 40 %-ot. A születéskor várható élettartam az Európai Unió országaiban 1970 óta mintegy öt évvel növekedett és ez a tendencia az elkövetkező években folytatódni fog. A termékenység mindenütt a természetes szaporodáshoz szükséges küszöbérték alatt van, azaz egy nőre 1,5 gyermek jut. Az ENSZ becslése szerint az európai kontinens az egyetlen régió a világon, ahol a lakosság a következő időszakban 0,28%-kal fog csökkenni. Ugyanakkor a gyermekek aránya is csökkenni fog, a 2000. év 17%-áról 2050-ben 15%-ra. Mivel a várható élettartam fokozatosan hosszabbodik és a produktív népesség száma is csökkenni fog, egyre több lesz

az idős emberek száma és 2050-ben már az európai népesség 1/3-át a 60 évnél idősebbek fogják alkotni.

Mindez olyan társadalmi problémákat hoz felszínre (munkanélküliség, szegénység, kiszolgáltatottság, kirekesztettség, egyedülálló, idős emberek stb.), melyek új és innovatív mechanizmusokat igényelnek. A profitorientált gazdaság és fogyasztói társadalom helyett egy olyan gazdaság kialakítása jelentheti a megoldást, mely segítségével az emberi méltóság visszanyerheti értékét. A szociális gazdaság és szociális vállalkozás a fejlett országokban nagy hagyománynak örvend. Ez az üzleti tevékenység egy új területe, mely előnyben részesíti a szociális, társadalmi vagy közösségi célokat a nyereséggel szemben. A szociális gazdaságot a gazdaság részének kell tekinteni, melynek hajtóereje a kölcsönös szolidaritás, elsődleges szerepe a társadalmi célok teljesítése, nem a tőkén alapoz, hanem a részvételi demokrácián és az ezen a területen működő vállalkozások célja nem a profit maximalizálása. Legtágabb értelemben a szociális gazdaság az emberek által létrehozott és az embereket szolgáló gazdaság.

A szociális vállalkozás olyan vállalkozás, amely társadalmi célokat szolgál és elsődlegesen nem profitorientált, gazdasági tevékenységet folytat, a nyereség meghatározott része reinvesztálásra kerül és a társadalmilag hátrányos helyzetű személyeknek nyújt segítséget. Munkahelyeket teremt a rászorultaknak, a hátrányos helyzetűk enyhítését elősegítő szolgáltatásokat nyújt vagy a környezetvédelemre irányuló kezdeményezéseket folytat. A szociális gazdaság olyan filantróp támogatás-fejlesztési folyamatokat épít be a gazdasági-társadalmi problémák megoldásába, ami a „ne halt adj neki, hanem tanítsd meg halászni” bölcsességen

alapszik. Sokszor elegendő lehetőséget biztosítani, esélyt adni a pozitív fejlődésre. Olyan támogatást jelent, amely az adott probléma megoldása mellett megtanítja, miként lehetséges elkerülni a jövőbeli esetleges nehézségeket. A szociális gazdaság innovatív megoldásokat kínál az esélyegyenlőség és társadalomba való integráció folyamatának támogatására, ezért megalapozott az ilyen jellegű kezdeményezések szorgalmazása Európa-szerte.

Pongrácz Éva, Pozsony

KRISZTUS...

(Folytatás az 1. oldalról)

Krisztus korunk embereinek is megismétli, amit a viharos tavon a megriadt apostoloknak mondott: „Bátorság, én vagyok, ne féljete!” (Mk 6, 50). „Ha ő velünk van, miért félnénk? Bármeckorra sötétség jelenik meg az emberiség látóhatárán, ma a húsvéti öröm ragyogó diadalát ünnepeljük. Ha ellenszél akadályozza a népek előrehaladását, ha viharos is a történelem tengere, senki se engedjen a rémület és a reménytelenség érzésének! Krisztus föltámadt, Krisztus közöttünk él, valóságosan jelen van az Eucharisztia szentségében. Felajánlja magát, mint az üdvösség kenyere, a szegények kenyere, a vándorok eledelét.”

„Ó, a szeretet isteni jelenléte, ó, Krisztus, húsvétunk élő emlékezte! Te vagy útravalója annak, aki szenved és meghal, mindenki számára te vagy az örök élet biztos záloga! Te, a húsvéti csodák csendes tanúja, segíts bennünket, hogy az élettel a dicséret és a hálaadás Magnificatját énekeljük, mert ma feltámadt e sírból az Úr, aki értünk a kereszten függött. Feltámadt Krisztus, békénk és reménységünk. Feltámadott. Alleluja!”

(Szent II. János Pál pápa 2003-as húsvéti üzenetéből)

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, London, W5 4EA, Tel./Fax: +44-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarokatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelkipásztorkodás átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkéssel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, 1070 Wien, tel.: +43-1/526 49 72; fax: +43-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsúj-hely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; bmke@katolikus.at, www.katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, 1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: +43-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor. www.pazmaneum.katolikus.hu

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarramt, 7501 Unterwart 226, tel.: +43-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, 7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: +43-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: +43-676/8742 6711, istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., 8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. 6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopranyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. 4600 Wels, tel.: +43-732/ 341175, ernest.szabo@diözese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, 9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. 5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, 1050 Bruxelles. Tel.: +32-2/64 96 188, mobil: +32-487/614 063, havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liége/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium, Telefon: +32/89-354-650. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010 Paris, tel.: +33-1/42 086170, fax: +33-1/42 067155, missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor. Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D. Érdeklődni: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., 86152 Augsburg, tel.: +49-821/ 31 66 89 60 vagy +49-821/31 66 89 61, iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgmisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános mutat be szentmisét kéthetenként. Lehetőség szerint Dankó István atya (Amberg) is besegít. A szentmisék helye: Caritas-Seniorenheim St. Josef kápolnája, Giesbertstr. 65. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, Tel.: +4917638033699.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, 45139 Essen. Kölnben: tel./fax: +49-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, 68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, 20535 Hamburg, tel.: +49-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpühl 10, 50676 Köln. ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: +49-221/ 33 778 517; www.ungarnzentrum.de

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye

frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, 60487 Frankfurt. Tel.: +49-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: +49-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, 81925 München. Tel.: +49-89/2137-4230, fax: +49-89/2137-4234. Ungarische-Gemeinde. Muenchen@eomuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kiségitő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelfeld 24, 48157 Münster, tel.: +49-251/9 32 57 288, ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio> vagy www.facebook.com/ungmis

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau, honlap: www.magyar-missio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, 70186 Stuttgart, tel.: +49-711/236 91 90, fax: +49-711/236 73 93, mission@stuttgarteri-katolikusok.de; és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, 89073 Ulm, tel.: +49-731/39 96 63 06, mobil: +49-1575-3701412, mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Andre, Domerschulstr. 2, 97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, 00151 Roma, tel.: +39/06 6574 2834, mobil: +39/348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, 00120 Città del Vaticano, gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, 8057 Zürich, tel.: +41-44/36 23 303, peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf és Lausanne: P. Stipitz Árpád atya OFM. Genfben minden hónap első és harmadik vasárnapján, 10:30 órakor, a Cointrin-i kápolnában, Chemin du Ruisseau 36, 12116 Cointrin GE; +41 22 791 04 58. Lausanneban a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombaton, 18:00 órakor, a Servan kápolnában, Chemin Eugene-Grasset 12, 1006 Lausanne; +41 76 483 73 94.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, 3073 Gümligen, info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, 4123 Allschwil; tel.: +41/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

MEGEMLEKEZÉS APOR GÁBOR HALÁLÁNAK 50. ÉVFORDULÓJÁN

Magyarország Szentszéki Nagykövetsége, a római magyar közösség és a Szent István Alapítvány február 21-én szentmisével és koszorúzással emlékezett meg az 1889–1969 között élt magyar követ, a Máltai Lovagrend nagykancellárja, valamint a Szent István Alapítvány alapító tagja, Apor Gábor halálának 50. évfordulójáról.

A szentmisét Angelo Acerbi érsek, volt magyarországi apostoli nuncius mutatta be a vatikáni Magyarok Nagyasszonya Kápolnában csütörtökön reggel 8 órakor, majd a római Verano temetőben Habsburg-Lotharingiai Eduárd nagykövet, a Szent István Alapítvány nevében Rabi József és Szokoly György, valamint a Máltai Lovagrend képviselőjében Okolicsányi Lajos és Czizler Ágoston koszorúzták meg a diplomata sírját. Németh László prelátus, olaszországi magyar főlelkész a sírnál Apor Gábor életét méltatta, kiemelve önzetlen segítségét, melyet az 56-os magyaroknak nyújtott. Ehhez fűződően Lantos Erzsébet és Okolicsányi Lajos is fölidézte személyes emlékeit.

Az olasz és magyar nyelvű szentmisén koncelebrált Németh László prelátus, a Szent István Alapítvány elnöke, Németh Norbert atya, a Pápai Magyar Intézet rektora, valamint P. Vértessaljai László SJ, a Vatikáni Rádió magyar szerkesztőségének koordinátora. Jelen voltak a római magyar közösség képviselői, a Szuverén Máltai Lovagrend részéről Eszterházy János gróf és Fra' John Cretien; a rend magyar ágának képviselőjében Okolicsányi Lajos professzor és Czizler Ágoston.

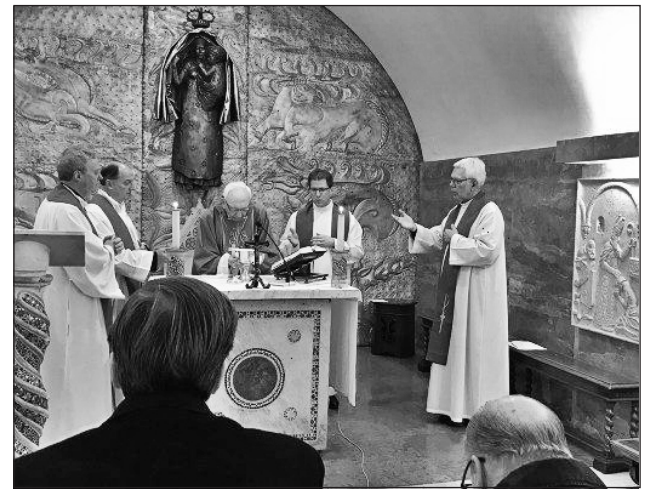
Habsburg-Lotharingiai Eduárd a szentmise elején köszönetet mondott Acerbi érseknek, amiért elvállalta a szentmise bemutatását. Mint mondta, részvétele különösen szimbolikus értékű, hiszen fontos szerepet töltött be a Szentszék és Magyarország közötti kapcsolatok fejlődésében, és a Máltai Lovagrenden belül egyaránt.

Angelo Acerbi érsek személyében negyvenöt évnyi kényszerű megszakítás után a Szentszék ismét elküldhette diplomáciai képviselőjét Magyarországra. Az érsek 1990-től 1997-ig szolgált Budapest apostoli nunciusként. Ez idő alatt történt Mindszenty József bíboros esztergomi újratemetése (1991. május 4.), II. János Pál pápa első magyarországi látogatása (1991. augusztus 16–20.), a Pázmány Péter Katolikus Egyetem megnyitása (1992. október 4.), a magyarországi egyházmegyéik átrendezése (1993), és II. János Pál második magyarországi látogatása (1996. szeptember 6–7.).

Habsburg-Lotharingiai Eduárd utalt rá, hogy mintegy napi kapcsolat fűzi Apor Gáborhoz, hiszen a nagykövetség homlokzatán található bronz mellszobra, amit a megemlékezés végén meg is koszorúztak. Hálával emlékezett elődére, aki nehéz időkben, a második világháború éve alatt képviselte Magyarországot a Szentszéknel. A Szuverén Máltai Lo-

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, 9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserhádi Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5–7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

A szentmisét Angelo Acerbi érsek, volt magyarországi nuncius mutatta be a vatikáni magyar kápolnában

vagrend tagja, 1952–58 között a rend nagykancellárja; a Szent István Alapítvány alapító tagja és a Külföldi Magyar Actio Catholica elnöke volt. Halála után a rend akkori nagymestere, Fra' Angelo de Mojana di Cologna munkásságát méltatva megállapította: „Kétségtelen, hogy Apor báró valóban úgy szerette a rendet, mint második hazáját”. A pedig hazája és második hazája leróják előtte kegyeletüket – zárta köszöntő beszédét a szentzéki magyar nagykövet.

(Vatikáni Rádió)

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánásokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: életunk@keresztneyelet.hu
www.keresztneyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserhádi Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagja:
Vincze András

Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Überser mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR
Tengerentúlról USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck:

Micropress Kft.

H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Szent Márton-szobor Munkácson

Kárpátalja első lovas szobra (Fotó: MTI)

Munkácson a központi Cirill és Metód téren ünnepélyes keretek között avatták fel március 3-án a város védőszentjének, Szent Mártonnak a szobrát. Az emlékmű Szent Márton születésének 1700. évfordulójára készült. Kárpátalja megye első lovas szobra több mint négy méter magas, tömege meghaladja a 33 tonnát. A szobrot megáldották a történelmi egyházak képviselői.

Imaév a Felvidéken papi hivatásokért

A Pozsonyi Főegyházmegye minden templomában felolvasták a február 10-i, vasárnapi szentmiséken Stanislav Zvolenský érsek-metropolita pásztorlevelét, melyben a főpásztor az egyházmegye létrejöttének tizenegyedik évfordulója alkalmából február 14-től imaévet hirdet újabb papi hivatásokért. A 2020. február 14-ig tartó imaévben a pozsonyi érsek arra buzdít, hogy a plébániák és közösségek eddigi ájtatosságaihoz kapcsolódóan minél többen csatlakozzanak e közös imaszándékhoz, s a szentmisék egyetemes könyörgéseire külön fohászt csatolva minden eucharisztikus ünnepelés alkalmával kérjék az Aratás Urát, a Jó Pásztort papi hivatásokért.

Francia püspökök tiltakozása

A francia püspöki konferencia család és társadalom tanácsa bírálta a francia képviselők által megszavazott törvény módosítást, amely az iskolai megfogalmazásokban helyettesíti az „apa” és az „anya” elnevezést az „1. számú szülő” és „2. számú szülő” kifejezéssel. „Ismét szomorúan tapasztaljuk a parlament kísérletét arra, hogy felbomlassza a családot azzal az ürüggyel, hogy egységesíti az adminisztrációs űrlapokat” – írja Bruno Feillet reimsi segédpüspök, a francia püspöki konferencia család és társadalom tanácsának elnöke.

A nagyváradi székesegyház orgonájának felújítása

A nagyváradi római katolikus püspökség pályázatot nyert a székesegyház orgonájának felújítására. A barokk orgona 1782-ben készült el, Fridolin Festl orgonamester alkotása. Az 1890-es években Ország Sándor kibővítette és lényegesen átalakította a hangszert. A mostani restaurálás a 19. századi állapothoz való visszatérést célozza meg. A közbeszerzésre csak szakképzett restaurátorműhelyek jelentkezhetnek. A püspökség független szakértőket is bevon tanácsadói minőségben a tervezési fázisba és a kivitelezés felügyeletébe. A pályázat

futamideje 2019. március 1-jétől számított tizennyolc hónap. A projekt költsége több mint 2,5 millió euró.

A nyugat felelőssége az iraki és szíriai helyzetért

Az 55. Biztonságpolitikai Konferencia február 17-én, vasárnap zárult Münchenben. A tanácskozáson jelen voltak a közel-keleti egyházak képviselői is: Louis Raphaël Sako káld katolikus pátriárka és II. Ignác Efrém antiochiai szír ortodox pátriárka. Az iraki helyzetre utalva Sako pátriárka hangsúlyozta, hogy a Közel-Kelet instabilitása hozzájárult a keresztények helyzetének romlásához, mert a nyugati politika inkább konfliktusokat szít a régióban ahelyett, hogy előmozdítaná a demokráciát és a szabadságot. A nyugati döntéshozók mindent elkövettek, hogy a közel-keleti országok kárára támogassák saját gazdaságukat és érvényesítsék saját érdekeiket. Az 55. Biztonságpolitikai Konferencián Münchenben többek között részt vett Angela Merkel német kancellár, Mike Pence amerikai alelnök és Szergej Lavrov orosz külügyminiszter.

Templomrongálások Franciaországban

Február elején sorozatos rongálás, némely esetben megszenteltetés áldozataul estek franciaországi katolikus templomok. Nîmes, Lavaur, Houilles és Dijon templomai szenvedtek el vandalizmust: Lavaurban és Houilles-ban szobrokat és tárgyakat rongáltak meg a támadók, míg az ország déli részén fekvő Nîmes-ben, majd február 9-én Dijonban kinyitották a tabernakulumot, és szétszörték az ostarakat. A támadássorozat február 4-én kezdődött a Párizshoz közeli Houilles Szent Miklós-templomában.

Délvidéki szerzetesek találkozója

A Nagybecskereki Egyházmegye területén szolgáló szerzetesek és szerzetesnők február 3-án találkoztak. Az egyházmegye szerzeteseit a Boldogasszony Iskolánövérék látták vendégül Nagybecskereken. Az Egyházmegye területén egyetlen férfi szerzetesrend sem rendelkezik rendházzal. A szaléziak 1965 óta állandó lelkipásztori kisegítőként működnek Muzslyán, s ellátják Erzsébetlak, Écska és Lukácsfalva híveinek lelki gondozását is. A szlovén rendtartományhoz tartoznak. A jezsuiták a magyar provinciához tartoznak, és állandó lelkipásztori kisegítőként tevékenykednek Bánátban. Német László SVD 2008-as püspöki kinevezésével a verbita rend is jelen van az egyházmegyében. (Fotó: Elias Ohoiledwarin/Nagybecskereki Egyházmegye) □

Nagybecskereken találkoztak a szerzetesek

KÖSZÖNETET MONDUNK TÁMOGATÓNKNAK:

Leitner Zsuzsanna, Németország – 50 EUR.

Az Életünk támogatására adományokat a következő számlára lehet befizetni:

SENT MAXIMILIAN KIADÓ
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

(Kérjük, hogy az átutalás során tüntessék fel az ADOMÁNY szót.)

A HIT PAJZSA DÍJAS SZABÓ FERENC SJ KÖSZÖNTÉSE

A kommunizmus áldozatainak emléknepje alkalmából a „Parma fidei – Hit pajzsa” díjat idén Szabó Ferenc jezsuita atya kapta, aki élete derekán 1967 és 1992 között a Vatikáni Rádió magyar adásának felelős szerkesztője volt. Az idén tizennyolcadik alkalommal megrendezett díjátadót február 23-án tartották Budapesten, a jezsuita rend Párbeszéd Háza dísztermében, melyet jelenlétével megtisztelt Erdő Péter bíboros is.

Mádl Dalma és a kitüntetett, Szabó Ferenc SJ

A Parma fidei díjat 2002-ben Horváth Béla egykori kisgazda politikus és a már elhunyt Gyurkovics Tibor író alapította. Az elismerést minden évben egy-egy olyan egyházi személy – pap vagy szerzetes – kaphatja, aki a kommunista diktatúra alatt is hűséges maradt hitéhez, magyarságához. A február 23-án, szombaton tartott díjátadón Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök; Mádl Dalma, egykori köztársasági elnökünk özvegye; Bolberitz Pál teológiai professzor, az első Parma fidei – Hit pajzsa díjas; Sajgó Szabolcs SJ, a Párbeszéd Háza igazgatója; Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára és Horváth Béla, a díj egyik alapítója is részt vett.

Bolberitz Pál teológiai professzor laudációjában szólt arról, hogy P. Szabó Ferenc szülei földművesek voltak, de észrevették fiuk tehetségét, aki hamar kitűnt társai közül az irodalom és a francia nyelv iránti érdeklődésével. Jezsuita szerzetesi hivatása már középiskolás korában kialakult, de épp akkor lépett a rendbe, amikor azt feloszlatta a kommunista államhatalom. Az 1956-os forradalom leverése után a jezsuita előljárók

külföldre küldték a titokban a jezsuitákhoz tartozó fiatalokat. Szabó Ferenc így került 1956 novemberében először Ausztriába, majd onnan Belgiumba, ahol a Leuven melletti jezsuita főiskolán folytatta teológiai tanulmányait. 1962-ben Brüsszelben szentelték pappá. Doktori fokozatot 1966-ban Párizsban szerzett.

Rómába került, ahol a Vatikáni Rádió magyar adásának vezetőjeként széles körű apostoli munkát végzett. Az egyházüldözés korában az éter hullámain keresztül tartotta a lelket a magyar hívekben. A rádiós munka mellett tanulmányokat, könyveket írt, és teológiai műveket fordított magyar nyelvre. 1992-ben visszatért Magyarországra. Főszerkesztője lett a Távlatok című, negyedévente megjelenő teológiai folyóiratnak, emellett tanított a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen és az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán.

A most 88 éves P. Szabó Ferenc töretlenül aktív, ennek jele, hogy évente visszatér nyaranta pár hetes vatikáni rádiós szolgálatra. Hallgatóink nevében is hálás szeretettel köszöntjük, jó egészséget, további termékeny alkotó munkát kívánunk számára és nyáron várjuk Rómába.

P. Vértessaljai László SJ

STUTTGARTBA LÁTOGATOTT A MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER

Nagy örömkre szolgált, amint tudomásunkra jutott, hogy Szijjártó Péter külügyminiszter úr stuttgarteri útja során saját kérésére a stuttgarteri magyar katolikus egyházközség körében is látogatást tesz. Noha érkezése munkanapra esett, előkészületeiben közösségünk számos tagja készségesen segédkezett.

Tempfli Imre atya és Merlás Tibor atya a templom előtti téren fogadták Szijjártó Pétert és delegációját, majd bekísérték őket a templomba.

Imre atya köszöntőjét Mindszenty József bíboros hercegprímás 1974-ben tett stuttgarteri látogatásnak felidézésével kezdte. Azzal a júniusi nappal, amelyen Leiprecht püspök fogadta a bíboros urat. Magyar testvéreivel is találkozott ott, a templomban és az anyanyelv szeretetére, valamint a nemzethez való töretlen ragaszkodásra szólította fel őket. Éppen 45 év telt el a látogatás óta – köszöntötte a külügyminiszter urat Imre atya bevezetőjében. Csakúgy, mint akkor, erre a látogatásra is egy közösségként gyűlt össze katolikus, protestáns, és az is, aki semmiféle felekezeten nem tagja.

Imre atya ezt követően bemutatta a Magyar Katolikus Misszió/Egyházközség történetét, annak alakulásától, a második világháború végétől napjainkig. A Misszió történetét bemutató kiállítás, ebből az alkalomból felkerült újra a Bruder Klaus templom falára.

Imre atya említést tett a Misszióból kiteljesedett mintegy 11 kör és klub munkájáról, melynek eredményeként tagjaik a szentmiséken túl is aktívan segítik egymást és a misszió munkáját egyaránt. Elismeréssel és hálával emlékezett meg a Würtembergi Protestáns Gyülekezet, a Stuttgarter Magyar Főkonzulátus, a Balassi

Örömmel fogadták a magyarországi vendéget

Intézet és a stuttgarteri magyar katolikusok közötti kölcsönös jó viszonyról.

Ezt követte a Mindszenty szobor megkoszorúzása és az az örömteli hír, hogy az 1985-ben készült szobor felújításában a Külügyminisztérium segítő kezét nyújt.

Mindezek után egy rövid személyes beszélgetés vette kezdetét, melyben a delegáció tagjai és két katolikus lelkipásztorunk vett részt. Mialatt az összesereglett hívek helyet foglaltak a közösségi házban, miniszter úr is megérkezett kíséretével és az atyákkal. Beszéde mindenemű hétköznapi politikai felhangot nélkülözve személyes hangvételben szólt a stuttgarteri hívekhez, melyben megerősítette a magyar kormány segítő szándékát a határon túli keresztény közösségek irányába. Megtudhattuk, hogy a kétoldalú gazdasági érdekeken túlmutatva a baden-württembergi diaszpora magyarság iránt érzett elkötelezettség adott alkalmat erre a pénteki találkozásra.

A rövid, mintegy egyórás látogatást követően külügyminiszter úr folytatta stuttgarteri útját.

Köszönet neki, hogy eljött közénk, és köszönet mindazoknak, akik itt tartózkodását felelhetetlenné tették!

Brune Györgyi Marietta

- 31. 鷺. 5. sz. (1999. m•s)
- 31. 鷺. 6. sz. (1999. június)
- 31. 鷺. 9. sz. (1999. szeptember)
- 31. 鷺. 11. sz. (1999. november)
- 32. 鷺. 1. sz. (2000. janu•)
- 32. 鷺. 2. sz. (2000. febru•)
- 32. 鷺. 4. sz. (2000. •ilis)
- 32. 鷺. 5. sz. (2000. m•s)
- 32. 鷺. 6. sz. (2000. június)
- 32. 鷺. 7-8. sz. (2000. július-augusztus)
- 32. 鷺. 9. sz. (2000. szeptember)
- 32. 鷺. 10. sz. (2000. október)
- 32. 鷺. 12. sz. (2000. december)
- 33. 鷺. 2. sz. (2001. febru•)
- 33. 鷺. 3. sz. (2001. m•ius)
- 33. 鷺. 4. sz. (2001. •ilis)
- 33. 鷺. 5. sz. (2001. m•s)
- 33. 鷺. 6. sz. (2001. június)
- 33. 鷺. 7-8. sz. (2001. július-augusztus)
- 33. 鷺. 9. sz. (2001. szeptember)
- 33. 鷺. 10. sz. (2001. október)
- 33. 鷺. 11. sz. (2001. november)
- 33. 鷺. 12. sz. (2001. december)
- 34. 鷺. 1. sz. (2002. janu•)
- 34. 鷺. 2. sz. (2002. febru•)
- 34. 鷺. 3. sz. (2002. m•ius)
- 34. 鷺. 4. sz. (2002. •ilis)
- 34. 鷺. 5. sz. (2002. m•s)
- 34. 鷺. 6. sz. (2002. június)
- 34. 鷺. 7-8. sz. (2002. július-augusztus)
- 34. 鷺. 9. sz. (2002. szeptember)
- 34. 鷺. 10. sz. (2002. október)
- 34. 鷺. 11. sz. (2002. november)
- 34. 鷺. 12. sz. (2002. december)
- 35. 鷺. 1. sz. (2003. janu•)
- 35. 鷺. 2. sz. (2003. febru•)
- 35. 鷺. 3. sz. (2003. m•ius)

- 35. 鷲. 4. sz. (2003. •illis)
- 35. 鷲. 5. sz. (2003. m•s)
- 35. 鷲. 6. sz. (2003. június)
- 35. 鷲. 7-8. sz. (2003. július-augusztus)
- 35. 鷲. 9. sz. (2003. szeptember)
- 35. 鷲. 10. sz. (2003. október)
- 35. 鷲. 11. sz. (2003. november)
- 35. 鷲. 12. sz. (2003. december)
- 36. 鷲. 1. sz. (2004. janu•)
- 36. 鷲. 2. sz. (2004. febru•)
- 36. 鷲. 3. sz. (2004. m•ius)
- 36. 鷲. 4. sz. (2004. •illis)
- 36. 鷲. 5. sz. (2004. m•s)
- 36. 鷲. 6. sz. (2004. június)
- 36. 鷲. 7-8. sz. (2004. július-augusztus)
- 36. 鷲. 9. sz. (2004. szeptember)
- 36. 鷲. 10. sz. (2004. október)
- 36. 鷲. 11. sz. (2004. november)
- 36. 鷲. 12. sz. (2004. december)
- 37. 鷲. 1. sz. (2005. janu•)
- 37. 鷲. 2. sz. (2005. febru•)
- 37. 鷲. 3. sz. (2005. m•ius)
- 37. 鷲. 4. sz. (2005. •illis)
- 37. 鷲. 5. sz. (2005. m•s)
- 37. 鷲. 6. sz. (2005. június)
- 37. 鷲. 7-8. sz. (2005. július-augusztus)
- 37. 鷲. 9. sz. (2005. szeptember)
- 37. 鷲. 10. sz. (2005. október)
- 37. 鷲. 11. sz. (2005. november)
- 37. 鷲. 12. sz. (2005. december)
- 38. 鷲. 1. sz. (2006. janu•)
- 38. 鷲. 2. sz. (2006. febru•)
- 38. 鷲. 3. sz. (2006. m•ius)
- 38. 鷲. 4. sz. (2006. •illis)
- 38. 鷲. 5. sz. (2006. m•s)
- 38. 鷲. 6. sz. (2006. június)
- 38. 鷲. 7-8. sz. (2006. július-augusztus)
- 38. 鷲. 9. sz. (2006. szeptember)

- 38. 鷲. 10. sz. (2006. október)
- 38. 鷲. 11. sz. (2006. november)
- 38. 鷲. 12. sz. (2006. december)
- 39. 鷲. 1. sz. (2007. janu•
- 39. 鷲. 2. sz. (2007. febru•
- 39. 鷲. 3. sz. (2007. m•ius)
- 39. 鷲. 4. sz. (2007. •ilis)
- 39. 鷲. 5. sz. (2007. m•s)
- 39. 鷲. 6. sz. (2007. június)
- 39. 鷲. 7-8. sz. (2007. július-augusztus)
- 39. 鷲. 9. sz. (2007. szeptember)
- 39. 鷲. 10. sz. (2007. október)
- 39. 鷲. 11. sz. (2007. november)
- 39. 鷲. 12. sz. (2007. december)
- 40. 鷲. 1. sz. (2008. janu•
- 40. 鷲. 2. sz. (2008. febru•
- 40. 鷲. 3. sz. (2008. m•ius)
- 40. 鷲. 4. sz. (2008. •ilis)
- 40. 鷲. 5. sz. (2008. m•s)
- 40. 鷲. 6. sz. (2008. június)
- 40. 鷲. 7-8. sz. (2008. július-augusztus)
- 40. 鷲. 9. sz. (2008. szeptember)
- 40. 鷲. 10. sz. (2008. október)
- 40. 鷲. 11. sz. (2008. november)
- 40. 鷲. 12. sz. (2008. december)
- 41. 鷲. 1. sz. (2009. janu•
- 41. 鷲. 2. sz. (2009. febru•
- 41. 鷲. 3. sz. (2009. m•ius)
- 41. 鷲. 4. sz. (2009. •ilis)
- 41. 鷲. 5. sz. (2009. m•s)
- 41. 鷲. 6. sz. (2009. június)
- 41. 鷲. 7-8. sz. (2009. július-augusztus)
- 41. 鷲. 9. sz. (2009. szeptember)
- 41. 鷲. 10. sz. (2009. október)
- 41. 鷲. 11. sz. (2009. november)
- 41. 鷲. 12. sz. (2009. december)
- 42. 鷲. 1. sz. (2010. janu•
- 42. 鷲. 2. sz. (2010. febru•

- 42. 鷲. 3. sz. (2010. m•ius)
- 42. 鷲. 4. sz. (2010. •ilis)
- 42. 鷲. 5. sz. (2010. m•s)
- 42. 鷲. 6. sz. (2010. június)
- 42. 鷲. 7-8. sz. (2010. július-augusztus)
- 42. 鷲. 9. sz. (2010. szeptember)
- 42. 鷲. 10. sz. (2010. október)
- 42. 鷲. 11. sz. (2010. november)
- 42. 鷲. 12. sz. (2010. december)
- 43. 鷲. 1. sz. (2011. janu•)
- 43. 鷲. 2. sz. (2011. febru•)
- 43. 鷲. 3. sz. (2011. m•ius)
- 43. 鷲. 4. sz. (2011. •ilis)
- 43. 鷲. 5. sz. (2011. m•s)
- 43. 鷲. 6. sz. (2011. június)
- 43. 鷲. 7-8. sz. (2011. július-augusztus)
- 43. 鷲. 9. sz. (2011. szeptember)
- 43. 鷲. 10. sz. (2011. október)
- 43. 鷲. 11. sz. (2011. november)
- 43. 鷲. 12. sz. (2011. december)
- 44. 鷲. 1. sz. (2012. janu•)
- 44. 鷲. 2. sz. (2012. febru•)
- 44. 鷲. 3. sz. (2012. m•ius)
- 44. 鷲. 4. sz. (2012. •ilis)
- 44. 鷲. 5. sz. (2012. m•s)
- 44. 鷲. 6. sz. (2012. június)
- 44. 鷲. 7-8. sz. (2012. július-augusztus)
- 44. 鷲. 9. sz. (2012. szeptember)
- 44. 鷲. 10. sz. (2012. október)
- 44. 鷲. 11. sz. (2012. november)
- 44. 鷲. 12. sz. (2012. december)
- 45. 鷲. 1. sz. (2013. janu•)
- 45. 鷲. 2. sz. (2013. febru•)
- 45. 鷲. 3. sz. (2013. m•ius)
- 45. 鷲. 4. sz. (2013. •ilis)
- 45. 鷲. 5. sz. (2013. m•s)
- 45. 鷲. 6. sz. (2013. június)
- 45. 鷲. 7-8. sz. (2013. július-augusztus)

- 45. 鷲. 9. sz. (2013. szeptember)
- 45. 鷲. 10. sz. (2013. október)
- 45. 鷲. 11. sz. (2013. november)
- 45. 鷲. 12. sz. (2013. december)
- 46. 鷲. 1. sz. (2014. janu•
- 46. 鷲. 2. sz. (2014. febru•
- 46. 鷲. 3. sz. (2014. m•ius)
- 46. 鷲. 4. sz. (2014. •ilis)
- 46. 鷲. 5. sz. (2014. m•s)
- 46. 鷲. 6. sz. (2014. június)
- 46. 鷲. 7-8. sz. (2014. július-augusztus)
- 46. 鷲. 9. sz. (2014. szeptember)
- 46. 鷲. 10. sz. (2014. október)
- 46. 鷲. 11. sz. (2014. november)
- 46. 鷲. 12. sz. (2014. december)
- 47. 鷲. 1. sz. (2015. janu•
- 47. 鷲. 2. sz. (2015. febru•
- 47. 鷲. 3. sz. (2015. m•ius)
- 47. 鷲. 4. sz. (2015. •ilis)
- 47. 鷲. 5. sz. (2015. m•s)
- 47. 鷲. 6. sz. (2015. június)
- 47. 鷲. 7-8. sz. (2015. július-augusztus)
- 47. 鷲. 9. sz. (2015. szeptember)
- 47. 鷲. 10. sz. (2015. október)
- 47. 鷲. 11. sz. (2015. november)
- 47. 鷲. 12. sz. (2015. december)